

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ, ПСИХОЛОГІЇ ТА БЕЗПЕКИ
Кафедра менеджменту

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА:

на тему:

Інформаційне забезпечення менеджменту організації

здобувача вищої освіти освітнього
ступеня «бакалавр»
4 курсу денної форми навчання
спеціальності 073 «Менеджмент»
Корнелія МАРИНКЕВИЧ

Науковий керівник:
к.е.н. Наталія ЧАПЛЯК

Рецензент:
Директор ТОВ «Самбірська птахофабрика»
Корнелія ГОРОДИСЬКА

Кваліфікаційна робота допущена до захисту

«__» _____ 2023 р., протокол №__

Завідувач кафедри менеджменту

_____ Галина ЛЕСЬКІВ

Львів
2023

АНОТАЦІЯ

Маринкевич К. М. Інформаційне забезпечення менеджменту організації
Рукопис.

Дослідження на здобуття освітнього ступеня «бакалавр» за спеціальністю
073 «Менеджмент», Львів, 2023.

Обсяг роботи становить 67 сторінок, включаючи 12 рисунків, 10
таблиць.

У першому розділі проведено теоретичне дослідження поняття
інформації, визначено її сутність, види та класифікація в сучасному
середовищі, а також розглянуто інформаційне забезпечення та його роль в
управлінні підприємства. У другому розділі проведено аналіз
інформаційного забезпечення менеджменту на прикладі ТОВ «Самбірська
птахофабрика» та напрями його покращення.

На основі опрацьованих теоретичних та практичних матеріалів визначені
шляхи удосконалення інформаційного забезпечення системи управління ТОВ
«Самбірська птахофабрика». До цих напрямів відносяться: поліпшення
якості інформації; удосконалення системи збору та аналізу інформації;
удосконалення безпеки даних на підприємстві; удосконалення підтримки та
обслуговування; удосконалення звітності та аналітики інформаційного
забезпечення.

Ключові слова: інформаційне забезпечення, інформація, управління,
підприємство, мотивація.

ANNOTATION

Marinkevich K. M. Information provision of management of the organization.
Manuscript.

Research for obtaining a bachelor's degree in the specialty 073 "Management",
Lviv, 2023

In the first chapter, a theoretical study of the concept of information, its essence, types and classification in the modern environment. Information support and its role in enterprise management. In the second chapter, an analysis of management information support is carried out on the example of "Sambir Poultry Farm" LLC and directions for its improvement.

Based on the developed theoretical and practical materials, certain conclusions were drawn and relevant conclusions were substantiated.

Key words: information support, information, management, enterprise, motivation.

ЗМІСТ

ВСТУП	5
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНОСНОВИ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МЕНЕДЖМЕНТУ ОРГАНІЗАЦІЇ...	7
1.1. Інформація: сутність, види та класифікація	7
1.2. Інформаційне забезпечення та його роль в управлінні підприємством	11
1.3. Взаємозв'язок інформаційного забезпечення із складовими системи управління	15
Висновки до першого розділу	20
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МЕНЕДЖМЕНТУ НА ПРИКЛАДІ ТОВ «САМБІРСЬКА ПТАХОФАБРИКА» ТА НАПРЯМИ ЙОГО ПОКРАЩЕННЯ.....	23
2.1. Характеристика діяльності підприємства ТОВ «Самбірська птахофабрика».....	23
2.2. Оцінка фінансового стану досліджуваного підприємства.....	29
2.3. Аналіз інформаційного забезпечення та менеджменту організації ТОВ «Самбірська птахофабрика».....	42
2.4. Проблеми інформаційного забезпечення системи управління підприємства та шляхи їх вирішення.....	47
Висновки до другого розділу.....	51
ВИСНОВКИ.....	56
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	60
ДОДАТКИ.....	65

ВСТУП

Інформація є надзвичайно важливим ресурсом для ефективного менеджменту. Вона є необхідною для прийняття обґрунтованих та ефективних рішень, планування та контролювання процесів, а також досягнення мети підприємства.

Актуальність теми дослідження. Інформаційне забезпечення менеджменту може включати в себе різні види інформації, включаючи фінансову, економічну, статистичну, соціальну та технічну. Менеджери використовують цю інформацію для оцінки ситуації на підприємстві, визначення потреб у ресурсах, розробки стратегій, контролю за виконанням планів та вирішення проблем, оскільки функціонування та результативність діяльності підприємства залежить від ефективного інформаційного забезпечення управління. Неефективність інформаційного забезпечення впливає як на ефективність управлінської діяльності підприємства, так і на результати його функціональної діяльності.

Мета дослідження. Основною метою дослідження є обґрунтування сутності та особливостей інформаційного забезпечення управління на підприємстві.

Завдання дослідження. Для досягнення поставленої мети необхідно розглянути наступні питання:

- визначити сутність, види та класифікацію інформації;
- розглянути інформаційне забезпечення та його роль в управлінні підприємством;
- охарактеризувати взаємозв'язок інформаційного забезпечення із складовими системи управління;
- дати характеристику діяльності та проаналізувати фінансовий стан ТОВ «Самбірська птахофабрика»;

- проаналізувати стан інформаційного забезпечення та менеджменту організації ТОВ «Самбірська птахофабрика»;
- визначити проблеми інформаційного забезпечення системи управління підприємства та шляхи їх вирішення.

Предметом дослідження є аналіз стану інформаційного забезпечення менеджменту організації.

Об'єктом дослідження є інформаційне забезпечення управління в ТОВ «Самбірська птахофабрика».

Методи дослідження. Дослідження проведено з використанням загальнонаукових методів теоретичного дослідження. У ході дослідження використані прийоми порівняння, групування та узагальнення. Метод порівняння використаний у дослідженні для з'ясування причинно-наслідкових зв'язків, розуміння функціонування системи та оцінки ефективності діяльності об'єкта дослідження. Прийом групування дозволив систематизувати та узагальнити інформацію, що досліджується, та зробити її більш зрозумілою та доступною для аналізу. Застосування методу узагальнення дав змогу зробити висновки на основі аналізу конкретних даних підприємства. Використання цих прийомів дозволило зробити дослідження більш системним та об'єктивним.

Інформаційна база дослідження складається з різних джерел, таких як підручники, наукові публікації в періодичних виданнях, матеріали наукових конференцій та фінансова звітність ТОВ «Самбірська птахофабрика».

Апробація результатів роботи та публікації. Результати досліджень, які були проведені, було опубліковано:

1. *Маринкевич К.М.* Інформаційне забезпечення менеджменту в організації // Безпекові аспекти управління організаціями в умовах війни та повоєнної відбудови держави: матеріали круглого столу (м. Львів, 12 травня 2023 року) / упоряд. В.С. Бліхар. Львів : ЛьвДУВС, 2023.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МЕНЕДЖМЕНТУ ОРГАНІЗАЦІЇ

1.1. Інформація: сутність, види та класифікація

Інформація завжди займала важливе місце в історії людства. У сучасних умовах розвитку інформаційного суспільства та проникнення інформації в усі сфери життя інформація є основним об'єктом інформаційних відносин.

На сьогоднішній день чи не найважливішим фактором ефективної системи управління виробничо-господарською діяльністю підприємств є інформаційне забезпечення управлінських рішень. Наявність якісної та достовірної інформації на підприємстві визначає раціональність вибору будь-якого управлінського рішення.

Інформація представляється як набір різноманітних повідомлень про події та зміни, що відбуваються у системі чи в навколишньому середовищі. Управління можна описати як інформаційний процес, що включає в себе обмін інформацією між органами управління, керованим об'єктом та зовнішнім середовищем.

Згідно Закону України «Про інформацію» «інформація – це документовані або публічно оголошені відомості про події та явища, що відбуваються в суспільстві, державі та навколишньому середовищі» [2].

Інформація є специфічним та нематеріальним об'єктом, тому вона має особливі характеристики. У юридичній літературі ці характеристики поділяються на загальні та юридичні властивості. Загальні властивості є притаманними для всієї інформації, що використовується в суспільстві, та впливають на всі суспільні відносини, пов'язані з інформацією, незалежно від того, чи врегульовані вони правовими нормами, чи ні.

Вчений Б.А. Кормич до загальних властивостей інформації відносить «системність інформації; селективність; субстанціональну несамостійність;

невичерпність; здатність інформації до розповсюдження; здатність інформації до трансформації» [14, с.12].

До юридичних науковці відносять такі властивості, що безпосередньо зумовлюють специфіку правового регулювання суспільних відносин щодо інформації. Наприклад, науковець Б. А. Кормич пише, що «до юридичних властивостей інформації відноситься: фізична невідчужуваність інформації, вона пов'язана з ідеальною природою інформації, інформація не здатна відчужуватись від людини її носія. Ця властивість може бути перенесена і на юридичних осіб, суб'єктів інформаційних відносин; необхідність відособлення інформації; незалежність прав на інформацію та на її матеріальний носій; здатність до тиражування» [14, с. 14].

В вітчизняних нормативно-правових актах також закріплені дефініції поняття «інформація».

В Законі України «Про інформацію» [2] та в Цивільному кодексі України [1] інформація визначається як «будь-які відомості та/або дані, які можуть бути збережені на матеріальних носіях або відображені в електронному вигляді».

У науці не існує чіткого та однозначного визначення поняття «інформація». Загальним визначенням цього поняття є наступне: «інформація - це знання та факти про навколишній світ, які заковані у свідомості людини та зафіксовані певним способом з можливістю відтворення». Управлінська інформація – це конкретний набір фактів та даних, які можуть бути корисними менеджеру для прийняття та реалізації управлінських рішень.

Класифікація інформації є важливою як для оцінки інформаційного потоку в системі, так і для організації інформації в самій системі. Класифікація може допомогти виявити надлишок або нестачу інформації.

Управлінську інформацію можна класифікувати за багатьма категоріями, виходячи з її природи та характеристик. Далі у табл.1.1 відображена класифікація інформації та її види.

Таблиця 1.1

Класифікація інформації

Критерій	Вид
За функціональним змістом	<ul style="list-style-type: none"> - правова - сукупність відомостей і документів, що стосуються права, його інститутів, юридичних фактів, правовідносин, правопорядку тощо; - економічна - сукупність інформації, що відображає відносини та процеси, пов'язані з виробництвом, розподілом, обміном і споживанням матеріальних і нематеріальних благ; - соціальна - сукупність інформації, даних і знань, що генеруються в суспільстві та використовуються індивідами і соціальними групами для координації соціальної взаємодії; - технологічний - сукупність інформації про національні та міжнародні досягнення в галузі науки і техніки
За формою подання	<ul style="list-style-type: none"> візуальна; аудіо-інформація; паперова
За призначенням	<ul style="list-style-type: none"> одноцільова- вирішення однієї конкретної проблеми; багатоцільова - для вирішення декількох проблем
За ступенем готовності для використання	<ul style="list-style-type: none"> - первинна - інформація, яка збирається вперше для вирішення певної чітко визначеної проблеми; - проміжна - інформація, яка пройшла певну обробку (зведення, групування тощо); - кінцева інформація - інформація, яка використовується безпосередньо для прийняття управлінських рішень
За ступенем важливості	<ul style="list-style-type: none"> - важлива; - бажана; - фонові
За повнотою	<ul style="list-style-type: none"> - часткова; - комплексна
За характером використання	<ul style="list-style-type: none"> - універсальна - інформація, яка може бути використана для вирішення декількох проблем; - індивідуальна - інформація, яка може бути використана для вирішення лише однієї проблеми
За ступенем надійності	<ul style="list-style-type: none"> - достовірна - інформація, яка безсумнівно містить вірні відомості; - вірогідна - інформація, яка ймовірно містить помилкові відомості
За джерелом походження	<ul style="list-style-type: none"> - зовнішня - інформація, яка була створена поза межами організації; - внутрішня - інформація, яка була створена в середині організації
За терміном використання	<ul style="list-style-type: none"> - постійна; - змінна; - оперативна; - прогнозна

Джерело: складено на підставі джерел [5], [10], [16], [32].

Інформацію можна розглядати, з одного боку, як об'єкт праці менеджера, тобто те, на що спрямовані його трудові зусилля (збір інформації, її узагальнення та аналіз). З іншого боку, інформація - це результат праці менеджера, який представлений у вигляді управлінської інформації (звітів, наказів, розпоряджень, інструкцій тощо).

Якісні характеристики управлінській інформації відображені на рис.1.1.

Рис.1.1. Якісні характеристики управлінській інформації

Основні якісні характеристики управлінської інформації визначаються її важливістю та відповідністю вимогам управління. Основними якісними характеристиками, притаманними будь-якій управлінській інформації, є:

- актуальність – інформація повинна бути своєчасною і відображати сучасний стан справ. Застаріла або неактуальна інформація може призвести до прийняття неправильних рішень;
- достовірність – властивість інформації з необхідною точністю відображати предмет таким, яким він є насправді;
- об'єктивність – інформація є засобом пояснення реального світу та закономірності його змін;
- правова відповідність – управлінська інформація повинна відповідати законодавчим вимогам та нормам. Інформація повинна бути зібрана та оброблена з урахуванням правових обмежень і вимог до конфіденційності;

- точність – інформація повинна бути точною і достовірною. Неточна інформація може призвести до неправильних рішень та негативного впливу на управління;
- повнота – повинна бути достатньо детальною і охоплювати всі аспекти, що стосуються конкретної ситуації для прийняття управлінських рішень;
- зрозумілість – інформація повинна бути представлена у зручній формі, легко інтерпретована та здатна до аналізу. Складна або незрозуміла інформація може ускладнити процес прийняття рішень;
- суттєвість – міра корисності інформації для прийняття управлінських рішень.

1.2. Інформаційне забезпечення та його роль в управлінні підприємством

У розвинених країнах, які здійснюють перехід від індустріального суспільства до інформаційного, стрімкий розвиток інформаційних технологій проявляється головним чином у вигляді посилення інформаційного забезпечення економіки та управління, а також постійної диверсифікації інформаційного сектору. Це явище знаходить своє відображення в певних соціально-економічних показниках, таких як збільшення кількості людей, що працюють в інформаційному секторі, та зміни в професійній і кваліфікованій зайнятості в національній економіці.

Ефективність управлінських технологій значною мірою залежить від якості інформаційного забезпечення, тобто від того, наскільки швидко і точно отримується інформація, необхідна для прийняття управлінських рішень.

У загальному розумінні «інформаційне забезпечення - це система показників та засобів їх опису (класифікатори та коди, економічні документи, належним чином організована інформаційна база)» [7, с. 189].

З точки зору системного підходу, «інформаційне забезпечення – це динамічна система даних і методів їх обробки, яка дозволяє вивчити фактичний стан об'єкта управління, виявити фактори, що його визначають, і визначити можливості реалізації необхідних управлінських дій» [9, с. 171] .

У наукових та економічних дослідженнях існують різні підходи до визначення сутності інформаційного забезпечення: як інформаційного обслуговування управління; як заходів зі створення інформаційного середовища управління; як сукупності дій з надання необхідної для управління інформації у зазначене місце із заданою періодичністю.

На думку С.П. Кулицького поняття «інформаційне забезпечення» пов'язане «з процесом професійної діяльності, такої як інформаційна діяльність. Тобто з'являється окрема сфера професійної діяльності, а не просто складова процесу управління» [16, с. 42].

С.С. Палагута визначає дефініцію «інформаційне забезпечення» як «процес збирання, обробки, аналізу, зберігання інформації та її поширення серед керівництва організацій; дозволяє відібрати більш корисну інформацію для менеджерів; складається з методів, технічних засобів та технологій, що сприяє здійсненню процесу управління; пошук достовірної інформації; інструмент надання інформації для підвищення ефективності управління; використовується для прийняття обґрунтованих рішень; спосіб надання інформації про функціонування організації протягом визначеного періоду» [34, с.419].

Науковець О.Ю. Корнєєв розглядає інформаційне забезпечення, як «систему інформаційного забезпечення підприємницької діяльності та як сукупність взаємопов'язаних інформаційних систем, що опосередковують на міжсуб'єктному рівні відносини щодо організації та здійснення підприємництва, метою створення якої є забезпечення повної і достовірної інформації для ефективного здійснення підприємницької діяльності» [15, с.26].

Б.О. Панчишин характеризує інформаційне забезпечення, як «процес, котрий дозволяє покращити процес управління підприємством, оцінити інформаційні системи, здійснювати контроль за показниками діяльності, забезпечити достовірність інформації, зменшити вплив ризиків» [35, с.327].

Те, що «інформаційне забезпечення є інструментом спрямованим на регулювання процесу надходження інформаційних ресурсів, аналізу та обробки інформації, передачі інформації до керівництва підприємства з метою визначення тієї інформації, яка впливає на функціонування підприємства», визначають вчені О.І. Маслак та І.В. Коробкова [26, с.24].

Загальна суть наукових досліджень полягає в тому, щоб визначити сутність інформаційного забезпечення. Основні характеристики цього поняття можуть бути такими:

- інформаційне забезпечення є комплексом ресурсів, інструментів, методів та прийомів, які допомагають ефективно управляти процесами;
- інформаційне забезпечення є інструментом, який генерує важливі дані та допомагає менеджерам уникнути перевантаження зайвою інформацією;
- інформаційне забезпечення є управлінською технологією, яка відображає інформацію про стан об'єкта управління та допомагає у прийнятті управлінських рішень;
- інформаційне забезпечення – це процес, який забезпечує пошук, аналіз, зберігання та поширення інформації серед зацікавлених менеджерів;
- інформаційне забезпечення є необхідною складовою системи управління, що забезпечує повну та достовірну інформацію для ефективної бізнес-діяльності.

Узагальнюючи, наукові дослідження дозволили сформулювати загальну характеристику інформаційного забезпечення як засобу, що допомагає керівникам управляти процесами ефективно, надаючи їм необхідну інформацію для прийняття рішень.

Інформаційне забезпечення відіграє важливу роль у будь-якій організації або підприємстві. Воно забезпечує потрібну інформацію для прийняття рішень, координації дій та планування роботи [10, с. 20].

Роль інформаційного забезпечення полягає у забезпеченні потрібних даних, інформації та знань для підтримки процесів управління та прийняття рішень на всіх рівнях.

Наприклад, управління підприємством потребує доступу до різноманітних даних про фінансовий стан, продуктивність, витрати та інші фактори, які впливають на діяльність підприємства. Інформаційне забезпечення забезпечує збір, аналіз та представлення цих даних, що дозволяє приймати обґрунтовані рішення щодо планування та розвитку діяльності підприємства.

Крім того, інформаційне забезпечення допомагає:

– забезпечувати ефективність та ефективність процесів бізнесу. Інформаційне забезпечення є важливим чинником у забезпеченні ефективності та ефективності процесів бізнесу. За допомогою інформаційного забезпечення підприємство може зібрати, аналізувати та використовувати дані для підтримки процесів управління та прийняття рішень [15].

Наприклад, за допомогою системи управління виробництвом, яка базується на інформаційному забезпеченні, підприємство може краще контролювати виробництво та забезпечувати якість продукції. За допомогою системи управління закупівлями, яка також базується на інформаційному забезпеченні, підприємство може знизити витрати на закупівлю матеріалів та компонентів, забезпечивши при цьому високу якість закуплених матеріалів.

Інформаційне забезпечення може допомогти підприємству покращити свої маркетингові та продажні стратегії, наприклад, за допомогою системи управління відносинами з клієнтами (CRM), яка допомагає збирати та аналізувати дані про клієнтів, забезпечуючи при цьому ефективнішу роботу з ними та покращення рівня задоволеності клієнтів [18, с. 49].

– розробляти нові продукти та послуги. Інформаційне забезпечення може допомогти підприємству розробляти нові продукти та послуги шляхом збору та аналізу даних про потреби та побажання клієнтів, аналізу ринку та конкурентів, а також інших факторів, що можуть впливати на розробку продукту [18, с. 49].

Наприклад, за допомогою системи збору даних про споживачів, підприємство може зібрати дані про те, що споживачі хочуть від продукту, що вони не задоволені у продукту конкурентів, або які потреби не задовольняються вже існуючими продуктами на ринку. На основі цих даних, підприємство може розробити нові продукти, які відповідатимуть потребам споживачів та будуть конкурентоспроможні на ринку.

Крім того, інформаційне забезпечення може допомогти підприємству виявляти тенденції та нові можливості на ринку, що можуть вплинути на розробку нових продуктів. Наприклад, за допомогою аналізу соціальних мереж та даних про поведінку споживачів, підприємство може виявити нові тенденції та потреби на ринку, які можуть стати основою для розробки нових продуктів.

– покращувати взаємодію з клієнтами та постачальниками. Інформаційне забезпечення може допомогти підприємству покращувати взаємодію з клієнтами та постачальниками. Забезпечення доступу до потрібної інформації та даних може допомогти знизити час реакції на запити клієнтів та партнерів, покращити якість обслуговування, сприяти швидшому прийняттю рішень та розв'язанню проблем [21, с. 82].

Інформаційне забезпечення може допомогти підприємству ефективно взаємодіяти з постачальниками, забезпечуючи доступ до інформації про запаси, терміни доставки, умови оплати та інші деталі співпраці. Це дозволяє підприємству швидше реагувати на зміни на ринку та вимоги клієнтів, зменшувати час на оформлення замовлень та забезпечувати своєчасну доставку товарів або послуг.

– зменшувати витрати на виробництво та роботу. Інформаційне забезпечення відіграє критичну роль у забезпеченні конкурентоспроможності та успішності підприємства. Завдяки інформаційним технологіям та системам збору, обробки та аналізу даних, підприємство може збільшити ефективність своєї роботи, зменшити витрати, вдосконалити свої продукти, підвищити рівень задоволеності клієнтів та покращити свою конкурентоспроможність.

Інформаційне забезпечення може допомогти підприємству знизити витрати на управління та операційну діяльність [25, с. 24]. Наприклад, автоматизація бізнес-процесів та інші рішення можуть допомогти зменшити витрати на оплату праці, знизити кількість помилок та покращити ефективність роботи.

Отже, інформаційне забезпечення грає важливу роль та є важливим чинником успішності та конкурентоспроможності підприємства, оскільки дозволяє збільшити ефективність, покращити якість продуктів та послуг, зменшити витрати та пришвидшити процеси прийняття рішень.

1.3. Взаємозв'язок інформаційного забезпечення із складовими системи управління

Розвиток та функціонування підприємств у конкурентному середовищі залежить від ефективного управління. Водночас, збільшення економічного потенціалу залежить від застосування системи управління діяльністю. В умовах вітчизняної ринкової економіки в господарській діяльності деяких підприємств спостерігається неефективність. Тому для відновлення ефективного функціонування підприємств бажано вдосконалити управління ними. При цьому ефективність управління підприємством залежить від використання інформації та наявності відповідних даних.

Процес управління підприємством вимагає використання як внутрішньої, так і зовнішньої інформації. Ця інформація повинна бути

достовірною, своєчасною, доступною та релевантною для прийняття ефективних управлінських рішень, організації виробничих процесів, дослідження змін у зовнішньому середовищі, коригування внутрішнього середовища та досягнення бажаних результатів управління. Достатня кількість інформації для управління підприємством може підвищити його конкурентоспроможність та ефективність функціонування.

Важливою передумовою ефективного управління підприємством є впровадження системи управління підприємством на основі використання інформаційного забезпечення та комплексної оцінки ефективності цієї системи, що дасть змогу формувати напрями розвитку, приймати раціональні управлінські рішення та аналізувати вплив зовнішнього середовища [26, с. 24]. Таким чином, виникає необхідність застосування систем менеджменту для налагодження управління підприємством, інформаційного забезпечення, зростання результатів діяльності, своєчасного прийняття рішень та підвищення стабільності розвитку.

Науково-методичний підхід до оцінки ефективності інформаційного забезпечення дозволяє визначити дієвість системи управління, раціональність використання інформації, результати впровадження системи, стабільність функціонування. Науково-методичний підхід базується на використанні порядку економічної оцінки та дозволяє оцінити маркетингову, інноваційну, комерційну, виробничу, соціальну, фінансову, економічну ефективність та результативність інформаційної діяльності.

Науково-методичний підхід до оцінки ефективності інформаційного забезпечення дає можливість проаналізувати ефективність управління діяльністю підприємства, визначити характеристики інформаційної діяльності, оцінити раціональність прийнятих управлінських рішень, охарактеризувати проблеми управління та інформаційного забезпечення, визначити шляхи вдосконалення діяльності підприємства та напрями подальшого розвитку [30, с. 51].

Суб'єктами проведення дослідження оцінювання ефективності інформаційного забезпечення на підприємствах є відділи інформаційного забезпечення. Основними завданнями цього відділу на підприємствах є аналіз інформаційних даних, обробка, передача та зберігання інформації, виявлення достовірної та релевантної інформації та оцінка інформаційного забезпечення процесів управління підприємством.

Після визначення цілей дослідницького процесу проводиться аналіз інформаційних даних про зовнішні та внутрішні фактори, що впливають на управління підприємством. Ця інформація обробляється відділом інформаційного забезпечення та визначається перелік загроз, ризиків та негативних факторів зовнішнього середовища, що впливають на управління підприємством [34, с. 418].

Також існують напрямки, які дозволять оцінити ефективність системи управління підприємством на основі використання інформаційного забезпечення:

- маркетинговий напрямок базується на зборі та обробці інформації про ринок збуту продукції, рівень цін, споживчий попит, рівень конкуренції, ефективність роботи постачальників, достатність сировини та матеріалів, оновлення характеристик продукції, наявність контрактів на постачання продукції, ефективність рекламної діяльності, процесу просування продукції споживачам та на основі цього визначається раціональність роботи маркетингового відділу, динаміка продажу продукції, отримана виручка від реалізації, розмір понесених витрат;
- інноваційний напрямок, коли мова йде про дослідження ефективності сучасних методів управління, інформації про ринок технологічних інновацій, інноваційних розробок конкурентів, достатності інвестиційних коштів для заміни обладнання, впровадження сучасних розробок, результатів використання інновацій на підприємстві;
- виробничий напрямок, коли передбачається обробка інформації про ефективність виробництва, ступінь оновлення основних засобів,

впровадження сучасного обладнання, раціональність використання ресурсів, рівень автоматизації та механізації виробничих процесів, якість продукції та стандартів при її виготовленні, динаміку покриття понесених витрат, прибутковість діяльності;

– фінансово-економічний напрямок, коли на підприємстві досліджується інформація про фінансове забезпечення, раціональність розподілу та використання ресурсів, забезпеченість персоналом, напрями витрачання коштів, ефективність управління грошовими потоками, планування фінансової діяльності, рентабельність виробництва, суму понесених витрат та отриманих доходів, результати виробничо-господарської діяльності, ефективність діяльності;

– інформаційний напрямок, коли досліджується ефективність інформаційної діяльності, забезпеченість процесів управління інформаційними даними, раціональність їх використання, рівень автоматизації інформаційної діяльності, виконання поставлених завдань на підприємстві, а також витрати коштів при визначенні інформаційного забезпечення за кожним напрямом в системі управління [42, с. 56].

Аналіз цих напрямів показує рівень взаємозв'язку кожного напрямку системи управління, достатність інформаційного забезпечення за кожним напрямом і в системі в цілому, ефективність системи дослідження, управління діяльністю підприємства та прибутковість його функціонування.

Вибір цих напрямів системи управління обумовлений тим, що вони тісно пов'язані з інформаційним забезпеченням, відображають достатність інформаційних даних в системі управління та впливають на вибір базових показників. Ці напрями дозволяють оцінити ефективність управління підприємством, використання систем управління та інформаційного забезпечення для подальшого впровадження інформаційних технологій в процес управління.

Інформаційне забезпечення тісно пов'язане з системою управління і виконує важливі функції для її ефективної роботи. Ось деякі аспекти взаємозв'язку між інформаційним забезпеченням і системою управління:

1. Збір інформації. Інформаційне забезпечення забезпечує збір потрібної інформації з різних джерел. Це можуть бути дані про виробництво, фінансову звітність, ринкову інформацію, клієнтські дані та інше. Ця інформація необхідна для аналізу, прийняття рішень і планування дій у системі управління.

2. Обробка інформації. Інформаційне забезпечення забезпечує обробку зібраної інформації для отримання корисних даних і результатів. Це включає сортування, фільтрування, аналіз, моделювання і інші операції для отримання цінної інформації.

3. Зберігання інформації. Інформаційне забезпечення забезпечує збереження інформації у відповідних системах зберігання даних, таких як бази даних, сервери або хмарні платформи. Це дозволяє зберігати інформацію в структурованому та безпечному вигляді, доступну для подальшого використання в системі управління.

4. Передача інформації. Інформаційне забезпечення забезпечує передачу інформації між різними складовими системи управління. Це може включати комунікацію між співробітниками, обмін даними між різними підрозділами підприємства.

Складові системи управління можуть включати людей, процеси, технології та ресурси, які спрямовані на досягнення певних цілей підприємства. Інформаційне забезпечення взаємодіє з кожною з цих складових.

Інформація передається між співробітниками, керівниками та іншими зацікавленими сторонами в організації. Вона використовується для прийняття рішень, спілкування, координації та виконання завдань. Інформаційне забезпечення має забезпечити відповідний потік інформації між різними рівнями та функціональними групами організації.

Інформаційне забезпечення допомагає встановлювати, оцінювати та вдосконалювати бізнес-процеси організації. Воно надає необхідну інформацію про продуктивність, ефективність та якість процесів, дозволяючи здійснювати аналіз та приймати рішення з їх оптимізації.

Інформаційні технології є інструментами, які використовуються для збору, обробки, збереження та передачі інформації. Вони можуть включати програмне забезпечення, апаратне забезпечення, мережі зв'язку та інші технічні рішення.

Висновки до першого розділу

На підставі вищевикладеного можна зробити висновок, що інформаційне забезпечення являє собою процес збирання, обробки, зберігання та поширення інформації, необхідної для ефективного функціонування підприємства, установи, організації або будь-якої іншої організаційної структури.

Сутність інформаційного забезпечення полягає в забезпеченні необхідної інформації для прийняття рішень, планування дій та контролю над процесами управління. Інформаційне забезпечення включає у себе використання інформаційних технологій, програмного забезпечення та аналітичних інструментів для збирання, обробки та аналізу даних.

Основна мета інформаційного забезпечення полягає в забезпеченні точності, доступності та цілісності інформації, що дозволяє приймати обґрунтовані рішення та оптимізувати бізнес-процеси. Крім того, інформаційне забезпечення допомагає зменшити ризики, пов'язані з рішеннями, що приймаються, і забезпечує ефективну комунікацію між різними підрозділами та структурами організації.

На інформаційне забезпечення управління підприємством впливають такі фактори: нестача інформаційних ресурсів; відсутність інформаційних каналів; неефективний розподіл інформаційних ресурсів між підрозділами підприємства; обмежений доступ до інформації.

Нестача інформаційних ресурсів може виникати з різних причин, таких як обмеження бюджету на інформаційні технології, обмеження доступу до інформаційних джерел, неефективне управління даними, а також недостатній обсяг та якість зібраної інформації. Нестача інформаційних ресурсів може вплинути на ефективність та продуктивність роботи організації, оскільки необхідна інформація не буде доступна для прийняття рішень та планування дій.

Відсутність інформаційних каналів може бути причиною недостатнього рівня інформаційного забезпечення організації. Відсутність ефективних інформаційних каналів може призвести до труднощів у спілкуванні між різними працівниками та підрозділами, неефективного розподілу обов'язків та завдань, а також до зниження рівня довіри та співпраці в організації.

Недостатній рівень інформаційного забезпечення в одному підрозділі може призвести до затримок та помилок у виконанні завдань, а також до зменшення конкурентоспроможності організації в цілому. Також може виникнути проблема дублювання інформації, коли різні підрозділи збирають та обробляють одну й ту саму інформацію, що призводить до зайвих витрат ресурсів.

Ці фактори впливають на прийняття обґрунтованих рішень та досягнення цілей і можуть бути вирішені шляхом використання систем інформаційної підтримки управління на підприємстві.

Науково-методичний підхід до оцінки ефективності інформаційного забезпечення дозволяє проаналізувати результативність систем управління, процесів управління, достатність інформаційних даних та стабільність управлінської діяльності, від яких залежить стан функціонування, розвиток підприємства, успішність фінансово-господарської діяльності, швидкість прийняття управлінських рішень, оптимальність, гнучкість і раціональність від стану функціонування підприємства.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МЕНЕДЖМЕНТУ НА ПРИКЛАДІ ТОВ «САМБІРСЬКА ПТАХОФАБРИКА» ТА НАПРЯМИ ЙОГО ПОКРАЩЕННЯ

2.1. Характеристика діяльності підприємства ТОВ «Самбірська птахофабрика»

Товариство з обмеженою відповідальністю «Самбірська птахофабрика» (ТОВ «Самбірська птахофабрика») розташоване за адресою: 81400, Львівська обл., м. Самбір, вул. Середня, 295 а.

ТОВ «Самбірська птахофабрика» є юридичною особою та за даними Єдиного державного реєстру (ЄДРПОУ) підприємство зареєстровано 24.05.2001 р. Підприємству присвоєно код ЄДРПОУ 31447233.

ТОВ «Самбірська птахофабрика» створене для діяльності згідно з рішенням Учасників від 03 травня 2001 року, на базі придбаного на аукціоні майна згідно договору купівлі-продажу цілісного майнового комплексу та майна внесеного засновниками товариства.

Свою діяльність ТОВ «Самбірська птахофабрика» здійснює згідно чинного законодавства України та Статуту Товариства.

Метою діяльності ТОВ «Самбірська птахофабрика» є:

- створення робочих місць;
- здійснення виробничо-господарської, посередницької, фінансової комерційної та іншої діяльності;
- насичення споживчого ринку послугами та товарами;
- одержання прибутку та задоволення соціально-економічних інтересів учасників та працівників підприємства.

Основними видами діяльності ТОВ «Самбірська птахофабрика» є:

- відтворення племінного поголів'я та вирощування птиці, в тому числі бройлерського типу тощо, та реалізація продукції;
- взяття в оренду землі (пайових ділянок громадян) та вирощування на

ній зернових та технічних культур, використання для своїх потреб зібраного урожаю або його реалізація по ринкових цінах;

- переробка сільськогосподарської продукції, птиці тощо;
- виробництво, зберігання, переробка сільськогосподарської продукції;
- реалізація вирощеної, виготовленої та переробленої сільськогосподарської продукції.

Головна мета ТОВ «Самбірська птахофабрика» полягає в постійному виробництві свіжої курятини відповідно до міжнародних стандартів якості м'яса та харчової безпеки.

ТОВ «Самбірська птахофабрика» забезпечує виробництво екологічно чистого м'яса. Підприємство пропонує широкий асортимент курячої продукції своїм споживачам.

ТОВ «Самбірська птахофабрика» використовує сучасне обладнання та біо-фермерські практики, щоб створювати безпечні та комфортні умови праці та вирощувати здорову птицю. Це дозволяє підприємству забезпечувати споживачів якісною курятиною без перерви.

Щоденно незалежний ветеринарний експерт здійснює контроль якості продукції, що підтверджується сертифікатами якості для кожної партії.

ТОВ «Самбірська птахофабрика» також використовує сучасні технології, поживні раціони, автоматизовані процеси та розроблену систему менеджменту, щоб забезпечити високу якість своєї курятини та надійно поставляти її на ринок.

Організаційна структура ТОВ «Самбірська птахофабрика» належить до лінійно-функціонального типу (рис.2.1).

При організаційної структурі лінійно-функціонального типу управлінські впливи поділяються на лінійні та функціональні.

Лінійно-функціональна структура в значній мірі дозволяє усунути недоліки як функціонального, так і лінійного типів управління.

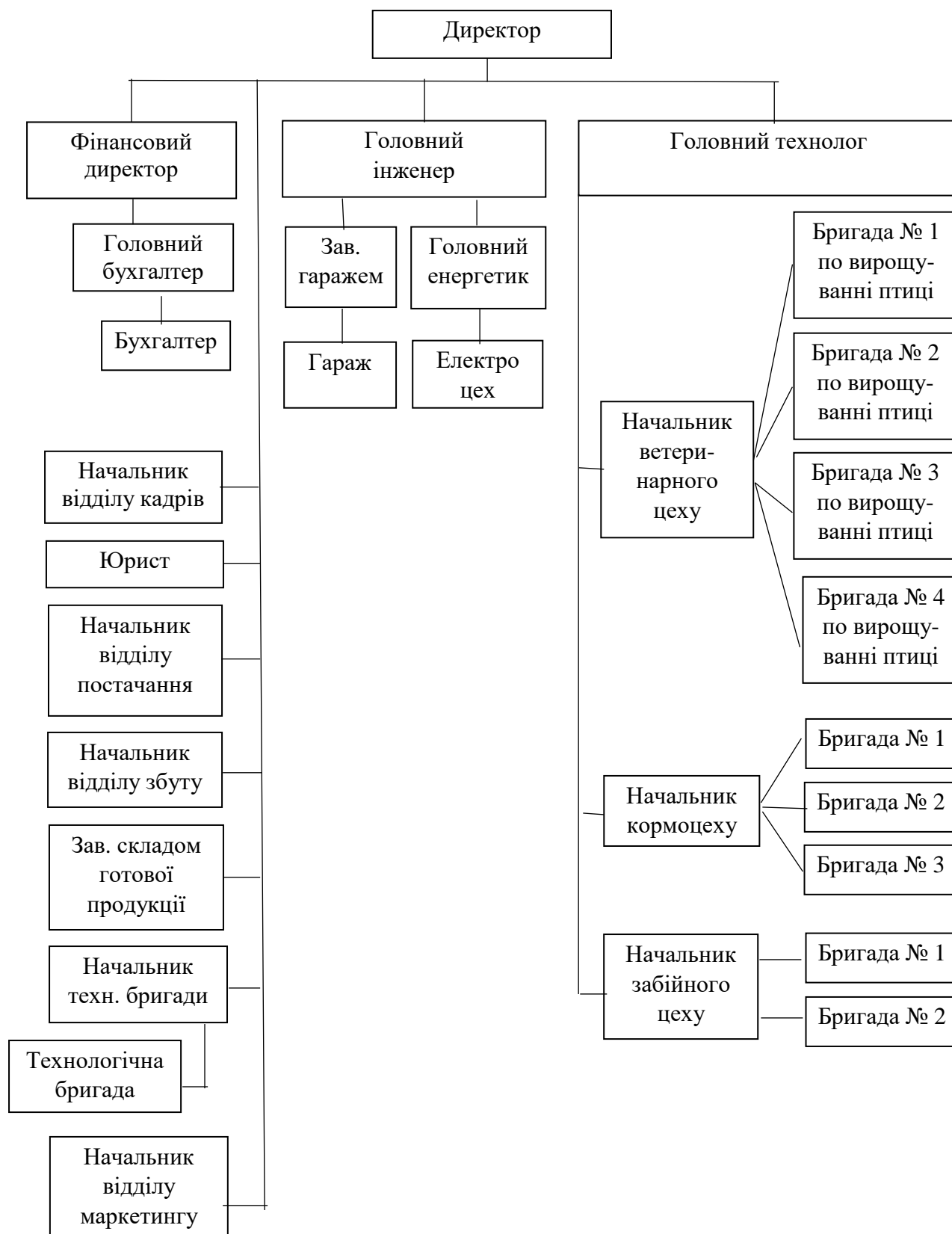

Рис.2.1. Організаційна структура
ТОВ «Самбірська птахофабрика»

Джерело: складено та систематизовано автором

Лінійні керівники ТОВ «Самбірська птахофабрика» відповідають за виробничі процеси на підприємстві. Функціональні керівники ТОВ «Самбірська птахофабрика» забезпечують підтримку виробництва, надаючи експертну допомогу з питань, що стосуються їх функцій.

У лінійно-функціональній структурі ТОВ «Самбірська птахофабрика» реалізується принцип єдиноначальності, тобто у даній організаційній структурі загальний керівник – це директор підприємства. Структурні підрозділи підприємства організовані за лінійним принципом. Дана організаційна структура ТОВ «Самбірська птахофабрика» має широкі можливості для поєднання децентралізації та централізації в прийнятті управлінських рішень.

ТОВ «Самбірська птахофабрика» має декілька переваг лінійно-функціональної структури управління, зокрема:

- структура є ієрархічною, що дозволяє швидко приймати управлінські рішення;
- керівник підприємства та керівники підрозділів несуть персональну відповідальність за результати діяльності підприємства;
- функції розподіляються між підрозділами, що дозволяє керівникам мати чітко визначені обов'язки та повноваження та сконцентрувати ресурси на виконанні конкретних завдань;
- кожен підрозділ фокусується на своєму напрямку діяльності, що дозволяє збільшити швидкість виконання завдань та уникнути витрат часу на питання, що не стосуються його функцій;
- зменшується ризик конфліктів між підрозділами завдяки наявності єдиного керівника, який приймає рішення та відповідає за управління всіма підрозділами;
- простота структури дозволяє швидко реагувати на зміни у зовнішньому середовищі та адаптуватися до нових вимог.

ТОВ «Самбірська птахофабрика» є складним комплексом, який успішно функціонує завдяки динамічній та злагодженій роботі механізму

управління. Цей механізм охоплює всі ланки та працівників підприємства – від робітника до директора – і забезпечує внутрішні зв'язки, контроль виконання та можливості впливу.

Функціонування механізму управління в ТОВ «Самбірська птахофабрика» забезпечується адміністрацією підприємства.

До функціональних обов'язків директора ТОВ «Самбірська птахофабрика» відносяться визначення перспективних напрямків діяльності підприємства; організація загального керівництва підприємством; розпорядницька діяльність (видання наказів, розпоряджень).

Головний технолог ТОВ «Самбірська птахофабрика» відповідає за технологічний процес виробництва продукції. Головний енергетик підприємства відповідає за забезпечення ефективної та безперебійної роботи енергетичних систем підприємства. Начальник ветеринарного цеху ТОВ «Самбірська птахофабрика» відповідає за організацію та контроль за виконанням ветеринарних заходів на підприємстві. Начальник забійного цеху ТОВ «Самбірська птахофабрика» відповідає за керівництво процесом забою птахів на підприємстві.

Фінансовий директор ТОВ «Самбірська птахофабрика» відповідає за фінансове здоров'я підприємства. Бухгалтерія ТОВ «Самбірська птахофабрика» це структурний підрозділ, що займається поточним і оперативним контролем і обліком діяльності підприємства. Бухгалтерія ТОВ «Самбірська птахофабрика» реєструє господарські операції.

Начальник відділу постачання ТОВ «Самбірська птахофабрика» зазвичай відповідає за планування та координацію процесу закупівель компанії. Начальник відділу збуту ТОВ «Самбірська птахофабрика» є відповідальним за керування діяльністю відділу, який займається збутом продукції або послуг компанії. Завідувач складом ТОВ «Самбірська птахофабрика» керує роботами по прийому, збереженню та відпустці товарно-матеріальних цінностей на складі. Основним заняттям

автогосподарства ТОВ «Самбірська птахофабрика» є транспортування вантажів (продукції, матеріалів, інструментів).

Основними виробничими підрозділами ТОВ «Самбірська птахофабрика» є цехи: ветеринарний цех, кормоцех, забійний цех.

SWOT-аналіз ТОВ «Самбірська птахофабрика» дозволяє визначити сильні та слабкі сторони підприємства, а також можливості та загрози зовнішнього середовища. Далі проведемо SWOT-аналіз ТОВ «Самбірська птахофабрика» (табл.2.1).

Таблиця 2.1

SWOT-аналіз ТОВ «Самбірська птахофабрика»

S-сильні сторони (strengths)	W-слабкі сторони (weaknesses)
<ul style="list-style-type: none"> • досвідчений персонал з високою кваліфікацією у галузі птахівництва; • власний земельний майданчик для вирощування кормів та утримання птиці; • власний транспорт для доставки продукції до споживачів; • висока якість та безпека продукції; • хороша репутація на ринку; • сучасні технології виробництва 	<ul style="list-style-type: none"> • висока конкуренція на ринку птахо продуктів; • залежність від змін курсу валют та змін в законодавстві; • висока сезонність продажу продукції
О-можливості (opportunities)	T-загрози (threats)
<ul style="list-style-type: none"> • збільшення обсягів виробництва та продажу продукції; • розширення асортименту продукції; • введення нових технологій для покращення якості продукції; • розширення існуючого виробництва 	<ul style="list-style-type: none"> • зміни в законодавстві, що можуть погіршити умови виробництва та продажу продукції; • зміни в економічному середовищі, такі як курс валют; • зміна попиту на ринку птахо продуктів; • поява нових конкурентів. • воєнний стан у державі

Джерело: розроблено автором

Сильні сторони вказують на переваги ТОВ «Самбірська птахофабрика» в порівнянні з конкурентами. Визначення та знання про сильні сторони підприємства допомагає керівництву розробляти стратегії, які використовують ці переваги. Слабкі сторони ТОВ «Самбірська птахофабрика», навпаки, вказують на те, що підприємство повинно

удосконалювати. Знання про слабкі сторони допомагає керівництву підприємства розробити стратегії для удосконалення цих аспектів.

Сутність можливостей та загроз зовнішнього середовища полягає в їх впливі на ТОВ «Самбірська птахофабрика» і його здатності адаптуватися та успішно функціонувати на ринку.

Можливості представляють собою фактори, які можуть бути використані ТОВ «Самбірська птахофабрика» для досягнення своїх цілей або розвитку. Сутність загроз зовнішнього середовища полягає в потенційних негативних впливах на ТОВ «Самбірська птахофабрика» та його здатність досягати своїх цілей. Загрози зовнішнього середовища можуть створювати перешкоди для розвитку бізнесу та вимагати від підприємства прийняття відповідних заходів для їх управління

2.2. Оцінка фінансового стану досліджуваного підприємства

Економічне та фінансове положення ТОВ «Самбірська птахофабрика» допомагає дізнатись про результати його господарської діяльності за конкретний звітний період.

Бухгалтерська звітність є потрібною як всередині підприємства, так і поза ним. Часом звітність виступає сполучною ланкою підприємства із зовнішнім середовищем. Від того, наскільки повно, достовірно та зрозуміло буде представлена інформація, залежить подальша фінансова доля підприємства. Адже саме на основі бухгалтерської звітності зацікавлені сторони приймають рішення про інвестування.

Нижче представлені основні фінансово-економічні показники ТОВ «Самбірська птахофабрика» за 2019-2021 рр. (табл.2.2).

Розрахунки проведені на основі даних фінансової звітності ТОВ «Самбірська птахофабрика» (Додатки А, Б, В).

Таблиця 2.2

Основні техніко-економічні показники діяльності
ТОВ «Самбірська птахофабрика» за період 2019-2021 рр.

Показники	Роки			Відхилення 2021/2020	Темп приросту,% 2021/2020
	2019	2020	2021		
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн.	179 687,0	191 932,0	261 765,0	69 833,0	36,4
Собівартість реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн.	164 610,0	169 171,0	244 816,0	75 645,0	44,7
Чистий прибуток (збиток), тис. грн.	6 582,0	12 264,0	8 583,0	-3 681,0	-30,0
Середньооблікова чисельність працівників, осіб	124	137	145	8	5,8
Власний капітал, тис. грн.	34 869,0	43 133,0	48 136,0	5 003,0	11,6
Основні засоби (первісна вартість), тис. грн.	56 045,0	69 333,0	83 817,0	14 484,0	20,9
Залишкова вартість основних засобів, тис. грн.	44 133,0	55 925,0	67 849,0	11 924,0	21,3
Нарахований знос основних засобів, тис. грн.	11 912,0	13 408,0	15 968,0	2 560,0	19,1
Готова продукція, тис. грн.	1 171,0	2 666,0	3 034,0	368,0	13,8
Виробничі запаси тис. грн.	10 904,0	5 003,0	6 544,0	1 541,0	30,8
Дебіторська заборгованість за продукцію, тис. грн.	2 495,0	2 319,0	4 572,0	2 253,0	97,2
Продуктивність праці, тис. грн / люд.	1449,1	1401,0	1805,3	8729,1	6,2

Джерело: розраховано за підставі додатків А, Б, В

За результатами діяльності у 2021 році ТОВ «Самбірська птахофабрика» має чистий прибуток в розмірі 8 583,0 тис. грн.

У порівнянні з 2020 роком, у 2021 році на підприємстві збільшився чистий дохід (виручка) від реалізації продукції. Темп приросту цього показника склав 36,4%.

Дебіторська заборгованість за продукцію в 2021 році збільшилась на 97,2 % у порівнянні з аналогічним показником 2020 року та на кінець періоду склала 4 572,0 тис. грн.

Виробничі запаси підприємства в 2021 році збільшились на 1 541,0 тис. грн. у порівнянні з аналогічним показником 2020 року, тобто темп приросту цього показника склав 30,8 %.

У 2021 році відбулось збільшення середньооблікової чисельності працівників підприємства до 145 осіб. Темп приросту чисельності працівників склав 5,8%.

Позитивним явищем для підприємства, є зростання вартості основних засобів. За період 2019-2021 рр. основні засоби підприємства мали позитивну динаміку до збільшення. У 2020 р. основні засоби збільшились до 69 333,0 тис. грн., а у 2021 р. - до 83 817,0 тис. грн. Темп приросту основних засобів у 2021 р. склав 20,9%.

Впродовж останніх трьох років діяльність ТОВ «Самбірська птахофабрика» була прибутковою. Розмір чистого прибутку підприємства склав: 2019 рік - 6 582,0 тис. грн.; 2020 рік - 12 264,0 тис. грн.; 2021 рік - 8 583,0 тис. грн.

Здійснюючи аналіз діяльності ТОВ «Самбірська птахофабрика», проведемо аналіз його фінансових результатів (табл. 2.3).

Таблиця 2.3

Динаміка основних показників фінансових результатів
ТОВ «Самбірська птахофабрика» за період 2019-2021 рр.

Назва показника	Рік			Відхилення (+; -)	
	2019	2020	2021	2021/ 2019	2021/ 2020
Чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн.	179 687,0	191 932,0	261 765,0	12 245,0	69 833,0
Собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	164 610,0	169 171,0	244 816,0	4 561,0	75 645,0
Валовий прибуток, тис. грн.	15 077,0	22 761,0	16 949,0	7 684,0	-5 812,0
Фінансовий результат від операційної діяльності, тис. грн.	10 124,0	15 868,0	11 793,0	5 744,0	-4 075,0
Фінансовий результат до оподаткування, тис. грн.	6 582,0	12 264,0	8 583,0	5 682,0	-3 681,0
Чистий прибуток (збиток), тис. грн.	6 582,0	12 264,0	8 583,0	5 682,0	-3 681,0

Джерело: розраховано за підставі додатків А, Б, В

Позитивною ознакою діяльності ТОВ «Самбірська птахофабрика» є збільшення доходу від реалізації продукції. У 2021 р. його розмір складав 261 765,0 тис. грн., що на 69 833,0 тис. грн. більше, ніж у 2020 р. Собівартість реалізованої продукції ТОВ «Самбірська птахофабрика» у 2021 р. складала 244 816,0 тис. грн., що на 75 645,0 тис. грн. більше порівняно з 2020 р.

Тенденцію до збільшення протягом досліджуваного періоду мали і валовий прибуток, і чистий прибуток, що є позитивним явищем для ТОВ «Самбірська птахофабрика». Далі, на рис.2.2 відображена динаміка чистого доходу від реалізації продукції, валового прибутку, а також динаміка чистого прибутку підприємства.

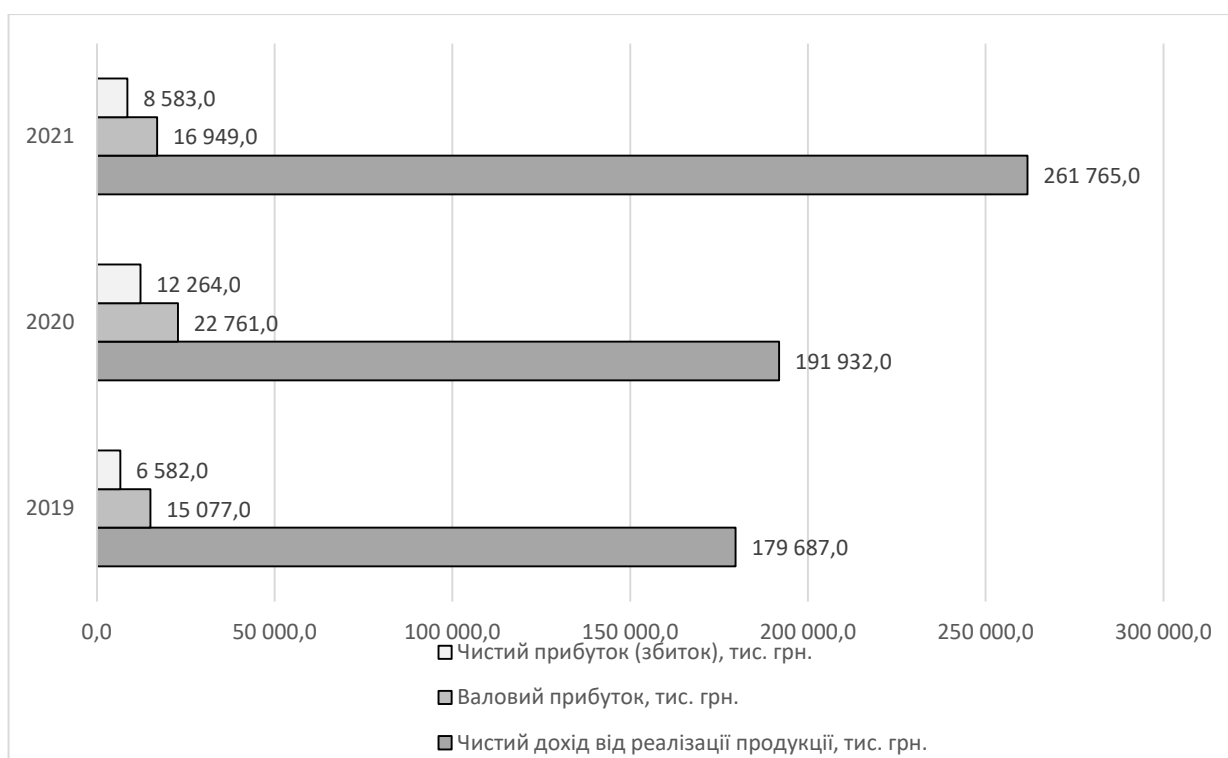

Рис.2.2.Динаміка чистого доходу від реалізації продукції, валового прибутку, чистого прибутку ТОВ «Самбірська птахофабрика» за період 2019-2021 рр.

Джерело: розраховано за підставі додатків А, Б, В

Виробничо-господарська діяльність ТОВ «Самбірська птахофабрика» в більшій мері залежить від використання основних засобів.

Основні засоби ТОВ «Самбірська птахофабрика» характеризуються тривалим терміном використання. Для обліку та оцінки ефективності використання основні засоби підприємства класифікуються за функціональним призначенням на будівлі, споруди, машини і обладнання, транспортні засоби, інструмент, виробничий інвентар.

Основні засоби ТОВ «Самбірська птахофабрика» впливають не лише на ефективність виробництва, але і на результати їх фінансово-господарської діяльності. Тому, особливої важливості набуває аналіз стану та ефективності їх використання.

Варто відзначити, що основні засоби ТОВ «Самбірська птахофабрика» за період 2019-2021 рр. мали тенденцію до збільшення (рис. 2.3).

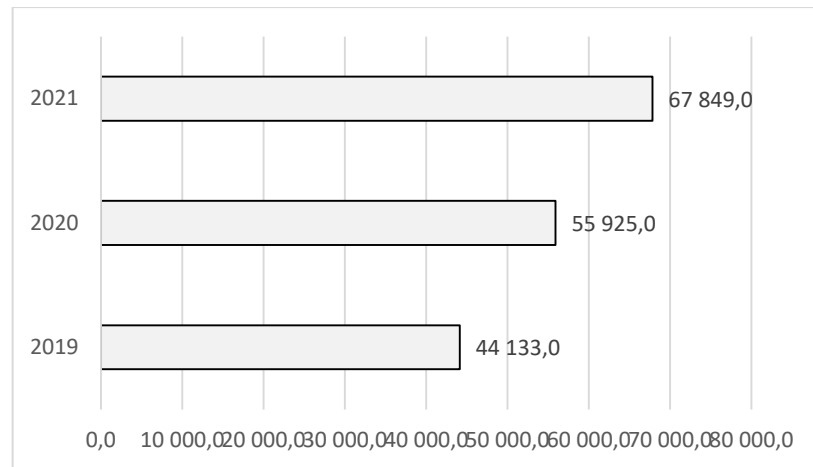

Рис. 2.3. Динаміка основних засобів ТОВ «Самбірська птахофабрика» за період 2019-2021 рр., тис. грн.

Джерело: розраховано за підставі додатків А, Б, В

На кінець 2021 р. основні засоби підприємства по залишкової вартості склали 67 849,0 тис. грн. Відносно аналогічного показника 2020 року цей показник збільшився на 21,3%.

Далі розрахуємо показники стану основних засобів ТОВ «Самбірська птахофабрика» за період 2019-2021 рр. (табл.2.4).

Таблиця 2.4

Динаміка показників технічного стану основних засобів ТОВ «Самбірська птахофабрика» за період 2019-2021 рр.

Показники	2019	2020	2021	Відхилення абсолютне, тис. грн.	
				2020/2019	2021/2020
Основні засоби	44 133,0	55 925,0	67 849,0	11 792,0	11 924,0
Первісна вартість	56 045,0	69 333,0	83 817,0	13 288,0	14 484,0
Знос	11 912,0	13 408,0	15 968,0	1 496,0	2 560,0
Надходження основних засобів, тис. грн.	0,0	11 792,0	11 924,0	11 792,0	132,0
Вибуття основних засобів, тис. грн.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Продовження табл.2.4

Коефіцієнт зносу основних засобів	0,21	0,19	0,19	-0,02	0,00
Коефіцієнт придатності основних засобів	0,79	0,81	0,81	0,02	0,00
Коефіцієнт оновлення основних засобів	0,0	0,17	0,14	0,17	-0,03
Коефіцієнт вибуття основних засобів	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0

Джерело: розраховано за підставі додатків А, Б, В

Динаміка показників технічного стану основних засобів ТОВ «Самбірська птахофабрика» свідчить про те, що в 2021 р. у порівнянні з 2020 р. не відбувалось збільшення коефіцієнту зносу основних засобів та коефіцієнту придатності основних засобів (рис.2.4).

Коефіцієнт придатності основних засобів підприємства у 2019 р. склав 79%, а у 2020 р. та у 2021 р. цей показник збільшився до 81%. Збільшення відбулось за рахунок оновлення основних засобів підприємства.

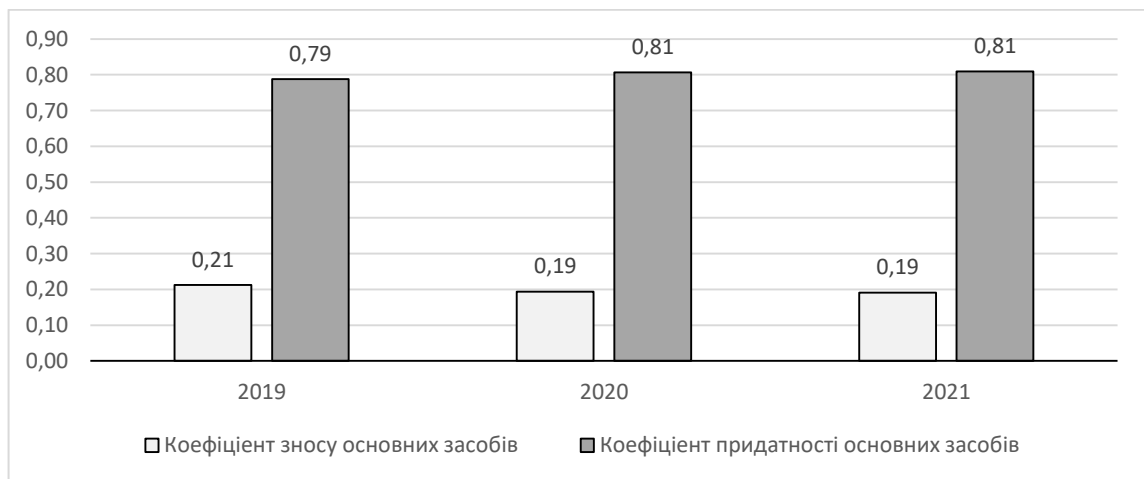

Рис.2.4. Динаміка коефіцієнтів зносу основних засобів та придатності основних засобів ТОВ «Самбірська птахофабрика» за період 2019-2021 рр.

Джерело: розраховано за підставі додатків А, Б, В

Тепер, в табл.2.5, узагальнимо показники ефективності використання основних засобів ТОВ «Самбірська птахофабрика».

Таблиця 2.5

Показники ефективності використання основних засобів
ТОВ «Самбірська птахофабрика» за період 2019-2021 рр.

Показники	Роки			Відхилення +/-	
	2019	2020	2021	2020/2019	2021/2020
Фондовіддача, грн./грн.	3,64	3,22	3,40	-0,41	0,17
Фондоозброєність, грн./осіб	355,91	408,21	467,92	52,30	59,71
Рентабельність основних засобів, грн./грн.	0,15	0,22	0,13	0,07	-0,09

Джерело: розраховано за підставі додатків А, Б, В

Фондоозброєність визначає частку вартості основних засобів, яка припадає на одного працівника промислово-виробничого персоналу ТОВ «Самбірська птахофабрика» та характеризує ступінь його озброєності фондами. У 2021 році цей показник склав 467,92 грн./особа. Відносно аналогічного показника 2020 р. цей показник мав тенденцію збільшення на 59,7 грн./особа.

Узагальнюючим показником, що характеризує ефективність використання основних засобів ТОВ «Самбірська птахофабрика», є показник фондовіддачі. У 2020 р. цей показник був 3,22, у 2021 р. темп приросту склав 0,2 та на кінець 2021 р. показник фондовіддачі дорівнювався 3,40 (рис.2.5).

Рентабельність основних засобів ТОВ «Самбірська птахофабрика» характеризує, яка частка прибутку підприємства припадає на 1 грн. середньорічної вартості основних фондів. У 2019 р. рентабельність основних засобів складала 0,15, у 2020 р. показник рентабельності основних засобів збільшився до 0,22, але на кінець 2021 р. цей показник мав тенденцію до зменшення до 0,13 (рис.2.5).

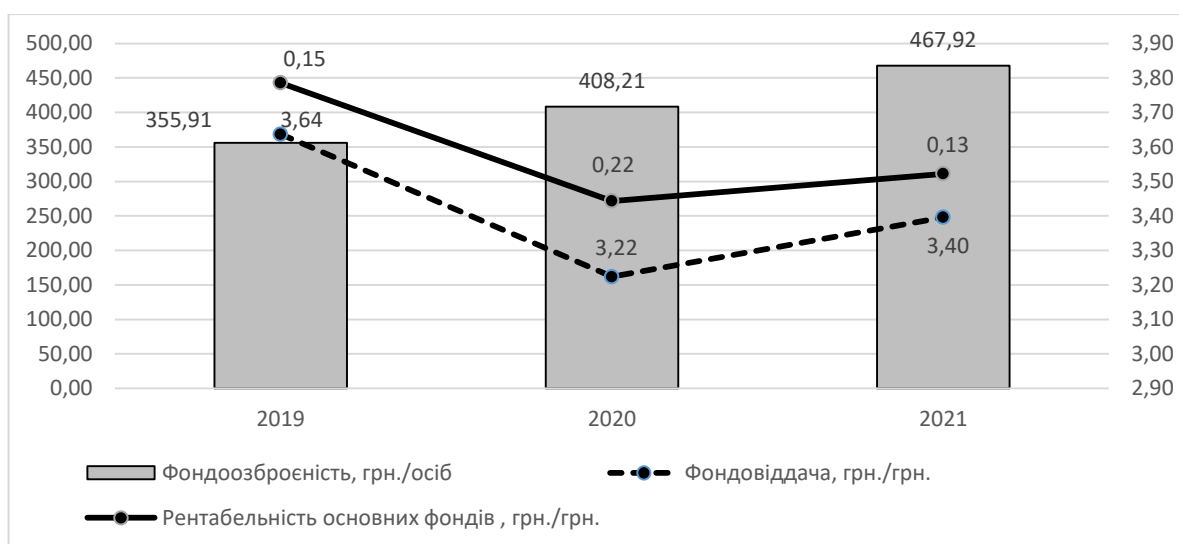

Рис.2.5. Динаміка показників ефективності використання основних засобів ТОВ «Самбірська птахофабрика» за період 2019-2021 рр.

Джерело: розраховано за підставі додатків А, Б, В

Процеси виробництва та реалізації продукції не можуть підтримуватися лише основними засобами та персоналом. Для його здійснення ТОВ «Самбірська птахофабрика» володіє та використовує оборотні активи.

Оборотні кошти ТОВ «Самбірська птахофабрика» являють собою частину його виробничих фондів, яка споживається в одному технологічному циклі виробництва продукції і вартість якої повністю переноситься на вартість цієї продукції.

Найбільшу питому вагу у складі оборотних засобів ТОВ «Самбірська птахофабрика» становлять виробничі запаси. До їх складу входять: сировина, основні та допоміжні матеріали, паливо та електроенергія, куповані напівфабрикати і комплектуючі вироби, запасні частини для ремонту, тара і тарні матеріали.

Далі у табл.2.6 відображена динаміка показників ефективності використання оборотних засобів ТОВ «Самбірська птахофабрика» за період 2019-2021 рр.

Таблиця 2.6

Аналіз показників ефективності використання оборотних засобів

ТОВ «Самбірська птахофабрика» за період 2019-2021 рр.

Показники	2019	2020	2021	Відхилення	
				абсолютне 2020/2019	абсолютне 2021/2020
Коефіцієнт оборотності активів	2,50	2,27	2,61	-0,23	0,34
Середня тривалість обороту активів, дні	144	158	138	14	-20
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	5,15	4,45	5,44	-0,70	0,99
Середня тривалість обороту власного капіталу	70	81	66	11	-14
Коефіцієнт оборотності оборотних активів	6,52	6,74	8,05	0,23	1,31
Середня тривалість обороту оборотних активів	60	58	48	-2	-9

Джерело: розраховано за підставі Додатків [А, Б, В].

Дані показники свідчать про те, що за період 2019-2021 рр. середня тривалість обороту активів мала тенденцію до зменшення. Якщо у 2020 р. тривалість обороту активів складала 158 днів, то у 2021 р. тривалість обороту активів підприємства складала 138 днів (рис.2.6).

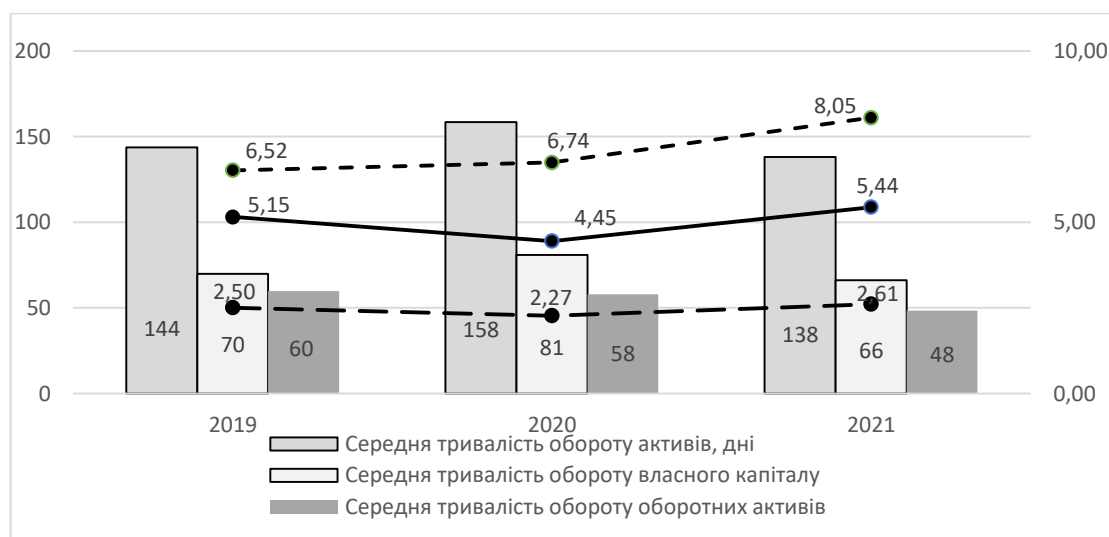

Рис.2.6. Динаміка показників ефективності використання оборотних засобів ТОВ «Самбірська птахофабрика» за період 2019-2021 рр.

Джерело: розраховано за підставі додатків А, Б, В

Середня тривалість обороту власного капіталу також мала динаміку зменшення. Якщо у 2020 р. тривалість обороту власного капіталу була 81 день, у 2021 році тривалість обороту скоротилась до 66 днів.

Скорочення тривалості обороту оборотних активів також є позитивним моментом. Це свідчить про те, що на підприємстві відбувалось покращення ефективності управління запасами та збільшення швидкості обігу грошових коштів. Середня тривалість обороту оборотних активів зменшилась з 58 днів у 2020 р. до 48 днів у 2021 р.

Ефективність роботи ТОВ «Самбірська птахофабрика» найбільшою мірою залежить від забезпеченості підприємства професійними та кваліфікованими кадрами. В табл.2.7 відображена динаміка трудових ресурсів підприємства, а також показники продуктивності праці.

Таблиця 2.7

Аналіз показників ефективності використання трудових ресурсів
ТОВ «Самбірська птахофабрика» за період 2019-2021 рр.

Показники	Роки			Абсолютне відхилення 2021/2020	Темп приросту,% 2021/2020
	2019	2020	2021		
Середньооблікова чисельність працівників, осіб	124	137	145	8	5,8
Продуктивність праці, тис. грн / люд.	1449,1	1401,0	1805,3	8729,1	6,2

Джерело: розраховано за підставі додатків А, Б, В

Аналізуючи дані таблиці можна зробити висновок, що на підприємстві на сучасному етапі працює 145 працівників. Відносно 2020 р. кількість працівників збільшилась з 137 осіб до 145 осіб у 2021 році. Темп збільшення склав 5,8 %.

Показник прибутковості комплексно відображає ефективність управління ТОВ «Самбірська птахофабрика», оскільки забезпечення достатнього рівня прибутковості залежить від оперативності та правильності

управлінських рішень. Показники рентабельності ТОВ «Самбірська птахофабрика» відображені у табл.2.8.

Таблиця 2.8

Динаміка показників рентабельності
ТОВ «Самбірська птахофабрика» за період 2019-2020 рр.

Показник	2019	2020	2021	Відхилення	
				2020/2019	2021/2020
Рентабельність капіталу	9,18	14,52	8,55	5,34	-5,97
Рентабельність власного капіталу	18,88	28,43	17,83	9,56	-10,60
Рентабельність реалізованої продукції	9,16	13,45	6,92	4,30	-6,53
Рентабельність продажу	3,66	6,39	3,28	2,73	-3,11
Рентабельність господарської діяльності	3,71	6,72	3,31	3,01	-3,41
Рентабельність активів	9,18	14,52	8,55	5,34	-5,97

Джерело: розраховано за підставі додатків А, Б, В

Аналізуючи дані табл. 2.8 можна зробити висновок, що у 2020 році відбулося абсолютне значне збільшення показників рентабельності у порівнянні з 2019 роком. У 2021 р. всі показники рентабельності мали динаміку зменшення відносно аналогічних показників 2020 р. Так рентабельність реалізованої продукції у 2021 р. склала 6,92%, тобто відбулось зменшення на 6,53 п.п відносно аналогічного показника 2020 р. Рентабельність власного капіталу у 2021 р. склала 17,83% та зменшилась на 10,60 п. п відносно 2020 р. Рентабельність активів підприємства у 2020 р. складала 14,52%, а у 2021 р. - 8,55%, тобто відбулось зменшення цього показника на 5,97 п. п.

Підвищення рентабельності ТОВ «Самбірська птахофабрика» можна досягти за допомогою внутрішніх та зовнішніх факторів.

Внутрішні фактори підвищення рентабельності можуть включати реконструкцію та модернізацію підприємства, покращення його матеріально-

технічної бази, пошук внутрішніх резервів збільшення прибутку, підвищення мотивації та кваліфікації працівників, оптимізацію запасів та інше.

До зовнішніх факторів підвищення рентабельності можна віднести покращення системи маркетингу та реклами продукції, удосконалення системи оподаткування діяльності підприємства, законодавчо-правової бази ведення бізнесу, державного регулювання тарифів і цін тощо.

Аналіз показників ліквідності ТОВ «Самбірська птахофабрика» наведено в таблиці 2.9.

Таблиця 2.9

Аналіз показників ліквідності ТОВ «Самбірська птахофабрика»
за період 2019-2021 рр.

Показник	2019	2020	2021	Відхилення, тис. грн.	
				2020/2019	2021/2020
Коефіцієнт покриття (поточної ліквідності)	1,802	1,010	1,213	-0,792	0,204
Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,204	0,142	0,205	-0,061	0,063
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,007	0,015	0,013	0,008	-0,002

Джерело: розраховано за підставі Додатків [А, Б, В].

Дані таблиці 2.9 показують, що у 2021 р. відбулось незначне поліпшення коефіцієнтів поточної та швидкої ліквідності. Коефіцієнт поточної ліквідності збільшився на 0,204 та на кінець 2021 р. склав 1,213. Коефіцієнт швидкої ліквідності у 2021 р. збільшився на 0,063 відносно аналогічного показника 2020 року та склав 0,205.

У підприємства дуже низький показник абсолютної ліквідності. Даний показник у 2021 році склав 0,013, що значно нижче нормативів, тобто керівництву ТОВ «Самбірська птахофабрика» необхідно тримати курс на підвищення абсолютної ліквідності підприємства.

2.3. Аналіз інформаційного забезпечення та менеджменту організації ТОВ «Самбірська птахофабрика»

Інформаційне забезпечення ТОВ «Самбірська птахофабрика» являє собою комплекс заходів, що забезпечують потребу підприємства в інформації для прийняття управлінських рішень та ефективного функціонування. Це включає в себе створення та підтримку інформаційної системи, процедур та політик збору, обробки та зберігання інформації, а також забезпечення її безпеки та конфіденційності.

Інформаційні ресурси ТОВ «Самбірська птахофабрика» – це сукупність даних, документів, програмного забезпечення, технічних засобів та людських ресурсів, необхідних для забезпечення інформаційної діяльності підприємства. Ці інформаційні ресурси використовуються для підтримки виробничо-комерційної діяльності та прийняття управлінських рішень.

Для забезпечення ефективного використання інформаційних ресурсів, в ТОВ «Самбірська птахофабрика» проводиться систематична робота, яка включає в себе виявлення проблем та інформаційних потреб; відбір джерел інформації; збір, обробку та оцінку повноти й значущості інформації; аналіз та виявлення тенденцій; розробку прогнозів і альтернатив поведінки підприємства; оцінку альтернатив різних дій; вибір стратегії та прийняття управлінських рішень для реалізації стратегічних планів.

Процес передачі та отримання інформації в ТОВ «Самбірська птахофабрика» зображений на рис. 2.7.

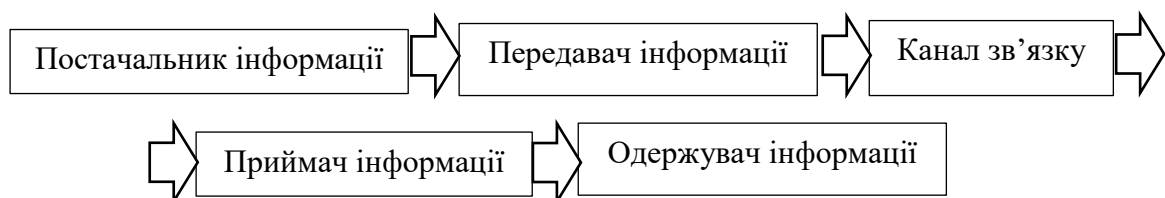

Рис.2.7. Процес передачі та отримання інформації в ТОВ «Самбірська птахофабрика»

Джерело: розроблено автором на підставі наукових праць [7, 10, 16, 35]

До факторів, що впливають на ефективний результат управлінських рішень на ТОВ «Самбірська птахофабрика», відносяться:

- якість, достовірність та оперативність інформації, що спрямовується;
- процеси передачі інформації (наприклад, комп'ютерне та програмне забезпечення, наявність Інтернету, точні та ефективні схеми документообігу);
- інформаційні посередники між постачальниками інформаційні та одержувачами інформаційні;
- знання, досвід і кваліфікація управлінського персоналу;
- зовнішні ринкові фактори тощо.

У процесі передачі, отримання та управління інформацією відбувається постійний обмін інформацією. Такий обмін відбувається як по вертикалі, так і по горизонталі у системі управління підприємством.

Метою інформаційного забезпечення в ТОВ «Самбірська птахофабрика» є своєчасне надання інформації, необхідної і достатньої для прийняття управлінських рішень, що забезпечують ефективну діяльність підприємства в цілому і його структурних підрозділів.

Після того, як необхідні ТОВ «Самбірська птахофабрика» інформаційні ресурси виділено в чітку структуру на підприємстві проводять процедуру актуалізації цієї інформації. На рис.2.8 відображена схема управління інформаційними ресурсами в ТОВ «Самбірська птахофабрика».

Під актуалізацією інформаційних ресурсів ТОВ «Самбірська птахофабрика» визначається їх перевірка на відповідність та наявність оновленої інформації.

В якості внутрішніх джерел інформації в ТОВ «Самбірська птахофабрика» виступають: система, яка призначена для операційної роботи з покупцями; система внутрішнього електронного документообігу; документи з електронних архівів; документи на паперових носіях.

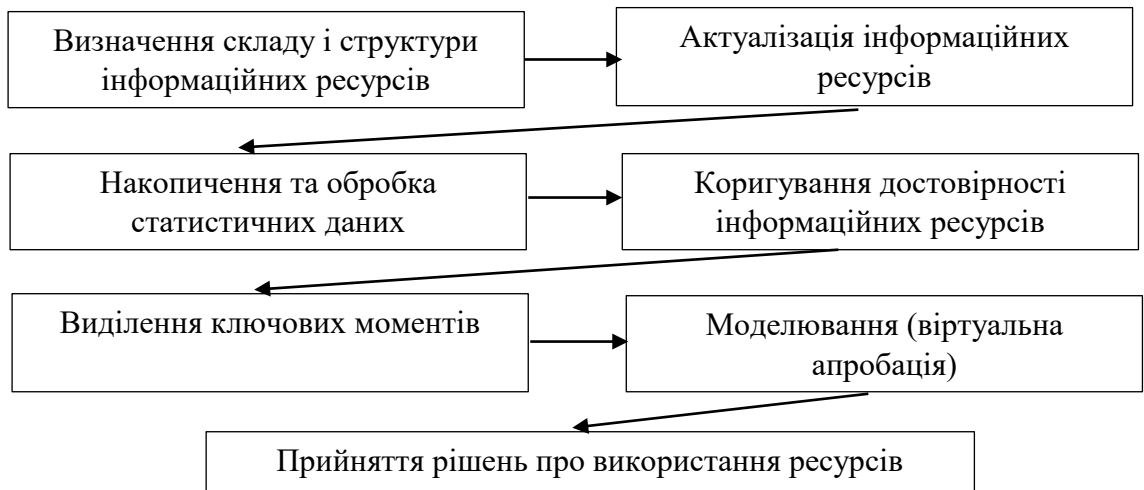

Рис.2.8. Механізм управління інформаційними ресурсами
в ТОВ «Самбірська птахофабрика»

Джерело: розроблено автором на підставі наукових праць [7, 10, 16, 35]

Для ефективного управління в ТОВ «Самбірська птахофабрика» правильне організоване інформаційне забезпечення, яке містить оброблені дані про стан об'єктів фінансово-господарської діяльності відповідно до вимог менеджменту підприємства.

Інформаційне забезпечення в ТОВ «Самбірська птахофабрика» включає інформаційну систему, яка включає персонал та інформаційну технологію, а також систему інформаційних потоків.

Інформаційна система ТОВ «Самбірська птахофабрика» є засобом комунікації між персоналом підприємства щодо професійних питань.

Інформаційні потоки, які переміщують інформацію між людьми та підрозділами ТОВ «Самбірська птахофабрика», є початковим елементом інформаційного забезпечення на підприємстві. Система інформаційних потоків на підприємстві являє собою систему, яка забезпечує відповідні процеси. Вона дозволяє ТОВ «Самбірська птахофабрика» здійснювати фінансово-господарську діяльність. Важливо, що система управління та інформаційна система ТОВ «Самбірська птахофабрика» взаємодіють між собою.

Для фінансової підсистеми ТОВ «Самбірська птахофабрика» головними джерелами інформації є дані бухгалтерського обліку та фінансової звітності. Головною метою успішного аналізу господарської діяльності ТОВ «Самбірська птахофабрика» є забезпечення достовірної інформації у достатній кількості для проведення найбільш точного аналітичного дослідження на підприємстві. Аналітичний процес включає послідовність робіт, спрямованих на виявлення потенціалу підприємства та розроблення управлінської стратегії.

Інформаційне забезпечення аналізу господарської діяльності полягає в постійному русі інформаційних потоків, які забезпечують функціонування підприємства (рис. 2.9).

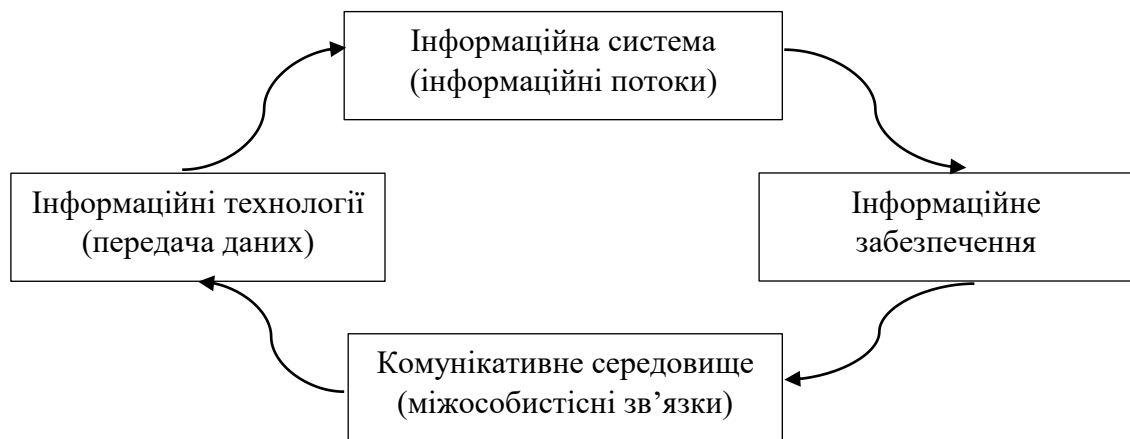

Рис. 2.9. Інформаційне забезпечення аналізу господарської діяльності ТОВ «Самбірська птахофабрика»

Джерело: розроблено автором на підставі наукових праць [7, 10, 16, 35]

Для аналізу господарської діяльності ТОВ «Самбірська птахофабрика» збирає інформацію на всіх етапах управління. Інформаційне забезпечення відіграє провідну роль у процесі розроблення, систематизації та оптимізації функціональних методів управління підприємством. Аналітична інформація дає змогу керівництву ТОВ «Самбірська птахофабрика» отримувати дані про виконання або невиконання плану в різних підрозділах підприємства, а також виявляти недоліки управлінських рішень.

Нові потоки інформації стають об'єктами управління ТОВ «Самбірська птахофабрика», на основі яких розробляються методики та стратегії управління ресурсами підприємства. Розроблення стратегічних планів, підтримка діяльності працівників, ідентифікація проблем та взаємодія з іншими підприємствами значно залежать від якості інформації.

ТОВ «Самбірська птахофабрика» переважно використовує економічну інформацію для узагальнення даних та прийняття організаційних рішень, яка базується на статистичних даних щодо діяльності підприємства.

Після того, як інформація надходить на підприємство, вона проходить аналітичну обробку, що визначає найважливіші аспекти для діяльності підприємства. Більшість інформації, яка використовується в управлінні, формується внутрішніми розрахунками, що складають близько 80-90% від загальної кількості інформації.

Для аналізу господарської діяльності основними джерелами інформації є фінансова та оперативна звітність ТОВ «Самбірська птахофабрика». У бухгалтерській звітності за звітний період відображається фінансовий стан підприємства, а звіт про фінансові результати показує результати діяльності на звітну дату. Баланс та звіт про фінансові результати допомагають фінансовому директору підприємства визначити майновий стан підприємства, прибутковість та рентабельність його діяльності. Примітки до річної фінансової звітності роз'яснюють інформацію, що надається зовнішнім та внутрішнім користувачам [Додаток А, Б, В].

Для забезпечення зрозумілості інформації для користувача на підприємстві дотримуються вимог щодо інформаційного забезпечення. Аналітик відділу маркетингу ТОВ «Самбірська птахофабрика», який відповідає за контроль та цілісність інформації, обробляє її перед наданням користувачеві. Надана користувачеві інформація має конфіденційний характер і підлягає строгому контролю, щоб уникнути ненавмисного надання внутрішньої інформації зовнішнім користувачам або конкурентам.

Для забезпечення надійності та достовірності інформації про господарську діяльність на підприємстві забезпечують об'єктивне відображення, що базується на винятково правдивій інформації з переважаючим економічним змістом. Ця інформація є доречною для прийняття рішень, оцінки результатів за показниками звітного року та попередніх періодів, а також для ефективного прогнозування діяльності у майбутньому. Щоб забезпечити точність інформації, на підприємстві мають гнучкий підхід, який дозволяє постійно оновлювати та адаптувати інформацію до змін, що відбуваються ззовні.

В сучасній ринковій економіці України досконале інформаційне забезпечення підприємства є обов'язковим. Для ефективного управління підприємством важливо проводити аналіз його господарської діяльності. Забезпечення підприємства актуальними даними сприяє якісному проведенню аналізу. Розроблення стратегії раціонального використання інформаційних ресурсів допомагає покращити якість управління та продукції, а також сприяє розвитку самого підприємства.

2.4. Проблеми інформаційного забезпечення системи управління підприємства та шляхи їх вирішення

Для ефективного управління підприємством потрібен єдиний інформаційний фонд, який дозволить систематизувати та уніфікувати показники та документи. Під час розроблення засобів формалізованого опису даних потрібно ретельно вивчити структуру інформації, процес формування документів, характеристики потоків даних, якість інформаційного забезпечення та способи обробки даних. Організація інформаційного забезпечення має бути спрямована на задоволення потреб користувачів, які використовують програмне забезпечення та інформаційні технології.

При інформаційному забезпеченні системи управління вітчизняні підприємства стикаються з низкою проблем (рис.2.10).

Рис.2.10. Проблеми інформаційного забезпечення системи управління
Джерело: розроблено автором на підставі наукових праць [21, 35, 39, 42]

Для вирішення описаних проблем можна використовувати систему управління діяльністю підприємств, засновану на інформаційному забезпеченні та системі інформаційного забезпечення управління діяльністю. Введення такої системи дозволить організувати управлінську діяльність та процес інформаційного забезпечення навіть за обмежених фінансових можливостей, що в свою чергу допоможе ефективно керувати всіма напрямками діяльності, впровадити новітні технології, досягати цілей та

підвищувати результативність функціонування та рівень розвитку підприємства.

Інформаційне забезпечення потребує постійного удосконалення та оновлення, оскільки технології та бізнес-потреби постійно змінюються. Деякі можливі шляхи удосконалення інформаційного забезпечення системи управління в ТОВ «Самбірська птахофабрика» можуть включати (рис.2.10):

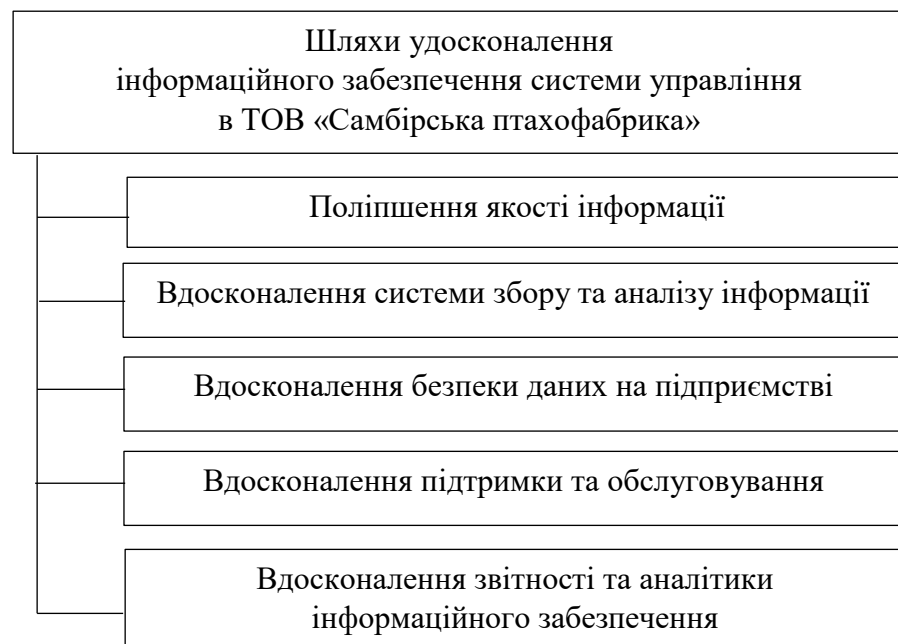

Рис.2.10. Шляхи удосконалення інформаційного забезпечення системи управління в ТОВ «Самбірська птахофабрика»

Джерело: пропонувано та розроблено автором

1. Поліпшення якості інформації є ключовим елементом удосконалення інформаційного забезпечення системи управління. Сутність поліпшення якості інформації полягає в процесі вдосконалення і покращення якості даних, що використовуються. Поліпшення якості інформації має на меті забезпечити надійну основу для прийняття рішень, аналізу даних та здійснення дієвих стратегій.

До шляхів поліпшення якості інформації можна віднести:

- забезпечення точності даних, тобто включення перевірки даних на достовірність та використання автоматичних алгоритмів для виявлення та виправлення помилок;
- забезпечення повноти даних, тобто включення відстеження даних та їх джерел, щоб гарантувати, що всі потрібні дані були зібрані;
- забезпечення актуальності, тобто включення використання механізмів автоматичного оновлення даних або інших методів для забезпечення того, що дані завжди є актуальними;
- забезпечення захисту даних, тобто включення використання механізмів шифрування та інших методів для захисту конфіденційної та особистої інформації;
- забезпечення доступності даних, тобто включення забезпечення того, що дані доступні відповідним користувачам у відповідний час та місце;
- впровадження системи контролю якості даних, тобто включення розробки системи контролю якості даних, що дозволяє виявляти та виправляти проблеми з якістю даних у режимі реального часу.

2. Вдосконалення системи збору та аналізу інформації. Сутність вдосконалення системи збору та аналізу інформації полягає в процесі покращення ефективності, надійності та якості збору, обробки та аналізу інформаційних даних в організації або проекті. До шляхів цього поліпшення можна віднести:

- встановлення чітких цілей та критеріїв яку інформацію необхідно збирати та аналізувати, які цілі маються на меті досягти та які критерії використовуються для оцінки результатів;
- використання автоматизованих засобів збору даних, які включають використання сучасних технологій та програмного забезпечення, які дозволяють автоматично збирати та обробляти дані;
- створення системи збору даних, яка дозволяє збирати дані з різних джерел та зберігати їх в одній централізованій базі даних;

– використання різних інструментів аналізу даних, таких як бізнес-аналітика, штучний інтелект, машинне навчання тощо, для аналізу та інтерпретації зібраних даних.

3. Вдосконалення безпеки даних на підприємстві. Сутність вдосконалення безпеки даних на підприємстві полягає в процесі захисту конфіденційності, цілісності та доступності даних від несанкціонованого доступу, втрати, витоку або пошкодження. Вдосконалення безпеки даних стає все важливішим у світі, де збільшується кількість кіберзагроз та порушень конфіденційності.

Пропонуємо декілька можливих шляхів вдосконалення безпеки даних інформації на підприємстві:

– використання паролів та інших методів автентифікації, які включають використання паролів, пін-кодів, біометричних методів та інших методів автентифікації користувачів системи;

– забезпечення фізичної безпеки інформації, коли включається контроль доступу до комп'ютерів та інших пристроїв, які містять конфіденційну інформацію;

– використання програмного забезпечення для виявлення та захисту від вірусів, шпигунського програмного забезпечення та інших загроз.

4. Вдосконалення підтримки та обслуговування. Сутність вдосконалення підтримки та обслуговування інформації полягає в процесі покращення якості та ефективності обробки, передачі та доступу до інформації. Це включає в себе розробку та впровадження стратегій, процесів та інструментів, що спрямовані на забезпечення швидкості, точності, надійності та безпеки інформаційних послуг.

Для досягнення цієї мети можна використовувати наступні підходи:

– розробити систему моніторингу, яка дозволяє вчасно виявляти проблеми та несправності, що дозволяє уникнути серйозних наслідків та зберегти час та ресурси;

- регулярне оновлення системи, яке дозволяє забезпечувати її ефективність та продуктивність, уникати помилок та проблем, що можуть виникати з часом;

- отримання допомоги та консультацій щодо використання системи, швидке виявлення та вирішення проблем, що дозволяє забезпечити високу якість обслуговування та задоволеність користувачів.

5. Вдосконалення звітності та аналітики інформаційного забезпечення. Сутність вдосконалення звітності та аналітики інформаційного забезпечення полягає в процесі поліпшення якості та ефективності збору, обробки, аналізу та представлення даних, що стосуються інформаційного забезпечення. Це включає розробку та впровадження стратегій, процесів та інструментів, що дозволяють забезпечувати достовірну, зрозумілу та цінну звітність та аналітику. Також вдосконалення звітності та аналітики інформаційного забезпечення дозволяє забезпечити більш точне та швидке прийняття рішень, покращити ефективність бізнес-процесів та забезпечити конкурентну перевагу на ринку. До шляхів цього поліпшення можна віднести:

- розвиток аналітичних інструментів, таких як ВІ-системи, дозволяє збирати, аналізувати та візуалізувати великі обсяги даних, що дозволяє забезпечити більш точну та повну інформацію для прийняття рішень;

- розробка більш зручних та інформативних звітів дозволяє швидше та точніше отримувати інформацію про стан різних бізнес-процесів та роботу системи в цілому. Також, звіти можуть бути розроблені для різних категорій користувачів з різними потребами в інформації;

- впровадження систем прогнозування дозволяє забезпечити більш точний та надійний прогноз майбутнього стану бізнес-процесів та системи в цілому, що дозволяє більш ефективно планувати та приймати рішення.

Отже, сутність інформаційного забезпечення та постійного вдосконалення та оновлення інформаційного забезпечення полягає в забезпеченні належного рівня доступності, цілісності, конфіденційності та доступу до інформації на підприємстві. Це включає в себе процеси, стратегії

та практики, що спрямовані на забезпечення ефективного функціонування інформаційних систем, захисту від загроз, а також на оновлення та вдосконалення існуючих інформаційних ресурсів.

Висновки до другого розділу

На підставі проведеного дослідження можна зробити висновки, що ТОВ «Самбірська птахофабрика» є юридичною особою та за даними Єдиного державного реєстру (ЄДРПОУ) підприємство зареєстровано 24.05.2001 р. Підприємству присвоєно код ЄДРПОУ 31447233.

Основними видами діяльності ТОВ «Самбірська птахофабрика» є: вирощування птиці, в тому числі бройлерського типу тощо, та реалізація продукції; взяття в оренду землі (пайових ділянок громадян) та вирощування на ній зернових та технічних культур, використання для своїх потреб зібраного урожаю або його реалізація по ринкових цінах; реалізація вирощеної, виготовленої та переробленої сільськогосподарської продукції.

Організаційна структура ТОВ «Самбірська птахофабрика» належить до лінійно-функціонального типу.

У лінійно-функціональній структурі ТОВ «Самбірська птахофабрика» реалізується принцип єдиноначальності, тобто у даній організаційній структурі загальний керівник – це директор підприємства.

За результатами діяльності у 2021 році ТОВ «Самбірська птахофабрика» має чистий прибуток в розмірі 8583,0 тис. грн.

У порівнянні з 2020 роком, у 2021 році на підприємстві збільшився чистий дохід (виручка) від реалізації продукції. Темп приросту цього показника склав 36,4%.

Виробничі запаси підприємства в 2021 році збільшились на 1 541,0 тис. грн. у порівнянні з аналогічним показником 2020 року, тобто темп приросту цього показника склав 30,8 %.

У 2021 році відбулось збільшення середньооблікової чисельності працівників підприємства до 145 осіб. Темп приросту чисельності працівників склав 5,8%.

Позитивним явищем для підприємства, є зростання вартості основних засобів. У 2020 р. основні засоби збільшились до 69333,0 тис. грн., а у 2021 р. - до 83817,0 тис. грн. Темп приросту основних засобів у 2021 р. склав 20,9%.

Впродовж останніх трьох років діяльність ТОВ «Самбірська птахофабрика» була прибутковою. Розмір чистого прибутку підприємства склав: 2019 рік - 6582,0 тис. грн.; 2020 рік - 12264,0 тис. грн.; 2021 рік - 8583,0 тис. грн.

Інформаційне забезпечення в ТОВ «Самбірська птахофабрика» охоплює комплекс інформаційних систем, що включають персонал, інформаційну технологію та систему інформаційних потоків. Інформаційна система на підприємстві є інструментом для комунікації між працівниками щодо професійних питань.

Інформаційні потоки, що переносять інформацію між співробітниками та підрозділами ТОВ «Самбірська птахофабрика», є важливим компонентом інформаційного забезпечення на підприємстві.

Система інформаційних потоків забезпечує відповідні процеси та дозволяє підприємству здійснювати фінансово-господарську діяльність. Система управління та інформаційна система ТОВ «Самбірська птахофабрика» взаємодіють між собою.

Підприємство також проводить систематичну роботу для ефективного використання інформаційних ресурсів, яка включає виявлення проблем та потреб, відбір джерел інформації, збір, обробку та оцінку інформації, аналіз тенденцій, розробку прогнозів та альтернатив, оцінку альтернативних дій та вибір стратегії для реалізації стратегічних планів.

Інформаційне забезпечення системи управління в ТОВ «Самбірська птахофабрика» потребує постійного удосконалення та оновлення, оскільки технології та бізнес-потреби неперервно змінюються. Тому нами

пропонується вдосконалення інформаційного забезпечення ТОВ «Самбірська птахофабрика» за наступними напрямками:

- поліпшення якості інформації;
- вдосконалення системи збору та аналізу інформації;
- вдосконалення безпеки даних на підприємстві;
- вдосконалення підтримки та обслуговування інформаційного забезпечення;
- вдосконалення звітності та аналітики інформаційного забезпечення.

Отже, ТОВ «Самбірська птахофабрика» забезпечує себе необхідною інформацією для управлінського прийняття рішень та ефективного функціонування шляхом виконання комплексу заходів, який включає створення та підтримку інформаційної системи, процедур та політик збору, обробки та зберігання інформації, а також забезпечення безпеки та конфіденційності даних.

ВИСНОВКИ

На підставі проведеного дослідження можна зробити наступні висновки:

1. Інформаційне забезпечення менеджменту організації – це процес забезпечення менеджерів організації необхідною інформацією для прийняття рішень та керування діяльністю підприємства.

2. Сутність інформаційного забезпечення менеджменту полягає у забезпеченні доступу до актуальної та достовірної інформації про стан діяльності підприємства, його конкурентів та зовнішнього середовища, а також в аналізі цієї інформації для прийняття рішень.

Інформаційне забезпечення менеджменту передбачає використання різних джерел інформації, таких як внутрішні та зовнішні звіти, статистичні дані, дослідження ринку, аналітичні звіти, інформаційні системи тощо. Ці джерела інформації дозволяють менеджерам організації зрозуміти поточний стан діяльності підприємства, виявити проблемні питання та запропонувати ефективні рішення.

Інформаційне забезпечення менеджменту також включає розробку та впровадження інформаційних систем, які допомагають збирати та аналізувати інформацію, а також автоматизувати бізнес-процеси організації.

3. Основна мета інформаційного забезпечення полягає у забезпеченні необхідної інформації для прийняття правильних та обґрунтованих рішень, управління бізнес-процесами, підвищенні ефективності та конкурентоздатності організації.

4. У сучасному світі, де інформація стала ключовим ресурсом, інформаційне забезпечення стає все більш важливим для підприємств у різних галузях. Відправною точкою успіху є якість та доступність інформації, що дає можливість ефективно управляти процесами та досягати поставлених цілей.

5. Інформаційне забезпечення відіграє дуже важливу роль в ефективному функціонуванні підприємства. Основні ролі інформаційного забезпечення на підприємстві включають наступне: планування та прийняття рішень; організація та контроль виробничих процесів; підвищення ефективності роботи; підвищення конкурентоспроможності.

6. Інформаційне забезпечення тісно пов'язане зі складовими системи управління. Система управління складається з таких елементів, як структура, процеси, кадри, фінанси та інші ресурси. Інформаційне забезпечення, у свою чергу, забезпечує необхідну інформацію для ефективного управління цими елементами.

7. Спочатку, інформаційне забезпечення допомагає встановити і описати структуру організації, включаючи її підрозділи та функціональні обов'язки. Інформаційні системи також можуть допомогти при розробці процедур та інструкцій для роботи з певними видами інформації.

Далі, інформаційне забезпечення забезпечує інформацію для планування та прийняття рішень. Це може бути інформація про ринок, конкурентів, споживачів, фінансовий стан компанії та інші фактори. Ця інформація допомагає управлінцям зрозуміти ситуацію в компанії та зовнішньому середовищі і прийняти правильні рішення.

Крім того, інформаційне забезпечення допомагає контролювати виконання процесів та планів. Інформаційні системи дозволяють отримувати регулярну звітність та аналізувати результати діяльності компанії. Ця інформація дозволяє виявляти проблеми та недоліки в роботі та вносити відповідні зміни.

Таким чином, інформаційне забезпечення відіграє важливу роль у складових системи управління, забезпечуючи доступність та якість інформації для прийняття рішень.

8. Об'єктом дипломного дослідження було проведення аналізу стану інформаційного забезпечення управління в ТОВ «Самбірська птахофабрика».

9. На підставі проведеного дослідження можна зробити висновки, що ТОВ «Самбірська птахофабрика» є юридичною особою. Основними видами діяльності ТОВ «Самбірська птахофабрика» є вирощування птиці та реалізація продукції; взяття в оренду землі та вирощування на ній зернових та технічних культур; реалізація вирощеної, виготовленої та переробленої сільськогосподарської продукції.

10. ТОВ «Самбірська птахофабрика» отримала чистий прибуток у розмірі 8583,0 тис. грн. за результатами діяльності у 2021 році. Порівняно з попереднім роком, в 2021 році підприємство збільшило свій чистий дохід (виручку) від реалізації продукції. Темп зростання цього показника становив 36,4%.

За останні три роки, ТОВ «Самбірська птахофабрика» продовжує показувати прибуткову діяльність. Розміри чистого прибутку підприємства склали: 2019 рік - 6582,0 тис. грн.; 2020 рік - 12264,0 тис. грн.; 2021 рік - 8583,0 тис. грн.

11. Інформаційне забезпечення ТОВ «Самбірська птахофабрика» включає комплекс заходів, які задовольняють потребу підприємства в інформації для прийняття управлінських рішень і забезпечення ефективного функціонування. Цей комплекс включає створення та підтримку інформаційної системи, впровадження процедур та політик щодо збору, обробки та зберігання інформації, а також забезпечення безпеки та конфіденційності даних.

Інформаційні ресурси ТОВ «Самбірська птахофабрика» – це сукупність даних, документів, програмного забезпечення, технічних засобів та людських ресурсів, необхідних для забезпечення інформаційної діяльності підприємства. Ці інформаційні ресурси використовуються для підтримки виробничо-комерційної діяльності та прийняття управлінських рішень.

12. Для забезпечення ефективного використання інформаційних ресурсів, в ТОВ «Самбірська птахофабрика» проводиться систематична робота, яка включає в себе виявлення проблем та інформаційних потреб;

відбір джерел інформації; збір, обробку та оцінку повноти й значущості інформації; аналіз та виявлення тенденцій; розробку прогнозів і альтернатив поведінки підприємства; оцінку альтернатив різних дій; вибір стратегії та прийняття управлінських рішень для реалізації стратегічних планів.

13. Система інформаційних потоків забезпечує відповідні процеси та дозволяє підприємству здійснювати фінансово-господарську діяльність. Система управління та інформаційна система ТОВ «Самбірська птахофабрика» взаємодіють між собою.

14. ТОВ «Самбірська птахофабрика» проводить систематичну роботу для ефективного використання інформаційних ресурсів, яка включає виявлення проблем та потреб, відбір джерел інформації, збір, обробку та оцінку інформації, аналіз тенденцій, розробку прогнозів та альтернатив, оцінку альтернативних дій та вибір стратегії для реалізації стратегічних планів.

15. Інформаційне забезпечення системи управління в ТОВ «Самбірська птахофабрика» вимагає постійного вдосконалення та оновлення, оскільки технології та бізнес-потреби постійно змінюються. Тому ми пропонуємо провести удосконалення інформаційного забезпечення ТОВ «Самбірська птахофабрика» у наступних напрямках: підвищення якості інформації, поліпшення системи збору та аналізу інформації, зміцнення безпеки даних на підприємстві, покращення підтримки та обслуговування інформаційного забезпечення, а також вдосконалення звітності та аналітики інформаційного забезпечення.

Таким чином, ТОВ «Самбірська птахофабрика» забезпечує себе необхідною інформацією для управлінського прийняття рішень та ефективного функціонування шляхом реалізації комплексу заходів. Цей комплекс включає створення та підтримку інформаційної системи, встановлення процедур та політик збору, обробки та зберігання інформації, а також забезпечення безпеки та конфіденційності даних.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Цивільний Кодекс України: Закон України від 16.01.2003 р. № 435-IV; із змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
2. Про інформацію: Закон України від 02.11.1992 р. № 2657-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>
3. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011. № 2939-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>.
4. Баєва О. В. Менеджмент: навч. посіб. Київ: ДП «Вид. дім «Персонал», 2017. 326 с.
5. Белєвцева В.В. Теоретико-правові підходи до визначення поняття «інформація» через інформаційні правовідносини. Інформація і право. 2015. № 3. С.5-10.
6. Блага Н. В. Менеджмент: навчальний посібник. Львів: Ліга-Прес, 2013. 156 с.
7. Боженко О.М. Інформаційне забезпечення управління потенціалом підприємства. *Наукові записки*. 2016. №2. С.189-197.
8. Бурик З.М., Огірко О.І. Інформаційні технології забезпечення сталого розвитку в контексті формування нової науково-технічної парадигми. *Міжнародний науковий журнал «Інтернаука»*. 2017. № 1. С.24-28. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/mnj_2017_1%282%29__8.
9. Будько О.В. Інформаційне забезпечення в системі управління сталим розвитком підприємства. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Економіка і управління*. 2019. №3. Том 30. С.171-175.
10. Денисенко М.П., Колос І. В. Інформаційне забезпечення ефективного управління підприємством. *Економіка та держава*. 2016. № 7. С.19-24.
11. Драган О.І., Бергер А.Д. Інформаційне забезпечення стратегічного управління підприємством в умовах глобалізації. *Східна Європа:*

- економіка, бізнес та управління*. 2019. №3. С.196-201.
12. Єршова Н.Ю. Інформаційно-комунікаційне забезпечення прийняття управлінських рішень економічними суб'єктами. *Науковий вісник Ужгородського університету. Економіка*. 2013. №. 39. С.96-101.
 13. Коляденко С.В. Інформаційний менеджмент як складова інформаційної економіки. *Галицький економічний вісник*. 2016. № 2. С.158-164.
 14. Кормич Б. А. Інформаційне право: підручн. Харків: БуруніК, 2011. 333 с.
 15. Кондратьєв Б.О., Єршова Н.Ю. Інформаційне забезпечення управління діяльністю підприємства: теоретичні та практичні аспекти удосконалення. URL:<https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/d3f93dcc-828b-4e97-a4e6-9dfb72015828/content>
 16. Кулицький С.П. Основи організації інформаційної діяльності у сфері управління. Київ, МАУП, 2012. 426 с.
 17. Лазаришина І.Д. Джерела інформаційно(аналітичного забезпечення економічної безпеки підприємства. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2012. № 38. С.62-65.
 18. Литвинська С.В., Юрченко О.А. Поняття «інформаційне забезпечення управління»: теоретичний аспект. *Інформаційна освіта та професійно-комунікативні технології XXI століття: зб. матеріалів XIII Міжнар. наук.-практ. конф.* Одеса. 2020. С.48-52.
 19. Лозиченко О.М. Використання інформації в управлінні прибутком промислових підприємств України та шляхи його збільшення. *Вісник Хмельницького національного університету: науковий журнал. Економічні науки*. 2018. №5. Т.1. С.305-311.
 20. Лозиченко О.М. Дослідження зовнішніх та внутрішніх факторів впливу на забезпечення інформацією в процесі управління діяльністю промислових підприємств. *Вісник Хмельницького*

національного університету: науковий журнал. *Економічні науки*. 2018. №3. Т. 2. С.262-267.

21. Лозиченко О.М. Формування та використання системи інформаційного забезпечення управління діяльністю на промислових підприємствах. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2018. Вип. 22. Ч.2. С.81-86.
22. Мандражи З.Р. Інформаційне забезпечення стратегічного управління підприємством. *Економічний аналіз: зб. наук. праць*. 2015. Т.20. С.251-256.
23. Мартиненко М.М. Основи менеджменту: підручник. Київ: Каравела, 2015. 496 с.
24. Марченко О.М., Томаневич Л.М. Теорія організації: навчальний посібник. Львів: ЛьвДУВС, 2015. 360 с.
25. Маслак О.І. Інформаційне забезпечення процесу управління стратегічною стійкістю підприємства. *Інвестиції: практика та досвід*. 2015. № 4. С.23-25.
26. Маслак О.І., Коробкова, І.В. Інформаційне забезпечення процесу управління стратегічною стійкістю підприємства. *Інвестиції: практика та досвід*. 2015. №4. С.23-25.
27. Мацкевічус С.С. Управлінська інформація: сутність, класифікація, вимоги. *Матеріали XLVIII науково-технічної конференції підрозділів ВНТУ*, Вінниця, 13-15 березня 2019 р. Електрон. текст. дані. 2019. URL: <https://conferences.vntu.edu.ua/index.php/all-fm/all-fm-2019/paper/view/6909>.
28. Менеджмент і адміністрування: в 2 ч. За ред. О. В. Баєвої, Н.І. Новальської, Ч. 1. Київ: Персонал, 2014. 336 с.
29. Менеджмент і адміністрування: в 2 ч. За ред. О. В. Баєвої, Н.І. Новальської, Ч.2. Київ: Персонал, 2015. 326 с.

30. Миколюк О.А. Особливості інформаційного забезпечення управління підприємством. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2021. № 3 С.48-52.
31. Назарчук Т.В. Менеджмент організацій: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2015. 560 с.
32. Новак В.О., Матвеев В.В., Бондар В.П., Карпенко М.О. Інформаційні системи в менеджменті: підручник. Київ: Каравела, 2014. 536 с.
33. Основи менеджменту: підручник для студентів вищих навчальних закладів. За ред. А.А. Мазаракі. Харків: Фоліо, 2014. 846 с.
34. Палагута С.С. Особливості інформаційного забезпечення управління підприємств і організацій. *Глобальні та національні проблеми економіки: електронне наукове фахове видання*. 2017. Вип.16, С.418-421.
35. Панчишин Б.О. Інформаційне забезпечення процесу управління на підприємстві в сучасних умовах господарювання. *Економіка та суспільство*. 2017. Вип.10, с.326-329.
36. Попрозман О.І. Інформаційні технології в управлінні підприємством. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2013. №1. С.49-52.
37. Правдюк А.Л., Прутська Т.Ю., Правдюк М.В. Інформаційне забезпечення управління підприємницькою діяльністю на засадах інституціоналізму: монографія. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 360 с.
38. Пуцентейло П.Р. Інформаційне забезпечення аналітичної діяльності в управлінні підприємством. *Науково-інформаційний вісник Івано-Франківського університету права імені Короля Данила Галицького*. 2015. Вип.11. С.224-232.
39. Ротанов Г. Удосконалення інформаційного забезпечення промислового підприємства. *Збірник наукових праць Черкаського*

державного технологічного університету. Серія: Економічні науки.
2013. Вип.34. Ч.1. С.61-64.

40. Спрінсян В.Г., Бірюкова Т.Л. Ресурси та технології інформаційного менеджменту: навчальний посібник. Одеса: ОНПУ, 2012. 248 с.
41. Харенко О.В. Поняття «інформація» в юридичній науці та законодавстві України. *Часопис Київського університету права.* 2014. № 3. С.119-134.
42. Череп А.В., Панченко О.М., Птіцина Л.А. Інформаційне забезпечення в системі управління промисловим підприємством: монографія. Запоріжжя, 2014. 266 с.

ДОДАТКИ